БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 152 (17.136). ● 5 июль 1978 йил, чоршанба ● Баҳоси 2 тийин

Кеча КПСС Марказий Комитети Пленуми КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВнинг „СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида“ги докладини муҳокама қилишни давом эттирди ва шу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Шу билан Пленум ўз ишини тугаллади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми 1978 йил 4 июль куни ўз ишини давом эттирди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг „СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида“ги доклади юзасидан бошланган музокараларда: СССР қишлоқ хўжалик министри В. К. Месяц, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров, КПСС Амур область комитетининг биринчи секретари С. С. Авроменко, КПСС Ставрополь ўлка комитетининг биринчи секретари М. С. Горбачев, КПСС Воронеж область комитетининг биринчи секретари В. Н. Игнатов, СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри И. Ф. Синицин, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе, КПСС Волгоград область Ленин район комитетининг биринчи секретари М. Т. Поберей, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми шу масала юзасидан бир овоздан қарор қабул қилди, бу қарор бугун матбуотда эълон қилинмоқда.

Пленум ўртоқ Б. Н. Пастуховни КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатликдан Марказий Комитет аъзолигига ўтказди. Шу билан КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини тугатди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: докладда партиянинг ҳозирги босқичда социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасидаги сиёсати ва амалий фаолияти ҳар томонлама, чуқур илмий анализ қилинди, уни янада юксалтиришнинг асосий йўллари ва конкрет тадбирлари белгиланди. Марказий Комитет Пленуми ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида эришилган ижобий натижаларга берилган баҳони, шунингдек партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, министрликлар ҳамда идораларнинг КПСС XXV съездининг қишлоқ хўжалиги хусусидаги қарорларини бажариш соҳасидаги ишида мавжуд бўлган камчиликлар ҳақида қилинган танқидни тўла-тўкис маъқуллайди.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми партиянинг ленинча аграр сиёсатини ривожлантиришда янги босқичга асос қўйди. Шу Пленумдан буён ўтган даврда мамлакатнинг қишлоқ хўжалиги иқтисодий ва социал жиҳатдан олға қараб катта қадамлар қўйди. Партия белгиланган йўлга қатъий амал қилиб, кўпдан-кўп аграр проблемаларни ҳал эта олди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Қишлоқ хўжалигини таъминловчи саноатни ривожлантиришда кўп иш қилинди. Сув хўжалиги ва мелиорация, чорвачилик ва озуқа етиштириш учун машинасозлик, қишлоқ қурилиши, омихта ем ва микробиология саноати каби ихтисослаштирилган йирик тармоқлар аслида янгидан ташкил этилди. Улар трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш билан, шунингдек қайта ишлаб берувчи тармоқлар билан бирга ўсиб бораётган индустриал комплексдир. Бу комплекс қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини муттасил юксалтиришни таъминлашни кўзда тутади.

Колхоз ва совхозларни техника билан таъминлаш кўп даража ортди. Хўжаликларнинг машина-трактор парки деярли тамомила янгиланди, унинг сифат состави яхшиланди. Қишлоқ хўжалик корхоналарининг энергетика қуввати икки баравардан зиёд ўсди, колхоз ва совхозларда ҳар бир ходим меҳнатининг энергия билан таъминланиши 2,5 баравар ортди. Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш жараёни актив давом этмоқда.

Партия ерларни химиялаштириш ва мелиорациялашни ривожлантиришга катта эътибор берди. 1977 йилда қишлоққа 77 миллион тонна минерал ўғит етказиб берилди. Суғориладиган ва захи қочирилган майдонлар қарийб икки баравар кўпайди ва 27 миллион гектарга етди.

КПСС Марказий Комитети хўжаликлараро кооперациялаш ва агро-саноат интеграцияси негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялашнинг жуда катта иқтисодий ва социал аҳамиятига юксак баҳо берди. КПСС Марказий Комитети бу масала хусусида 1976 йил май ойида қабул қилган қарори партия ташкилотларини социалистик ишлаб чиқариш ва меҳнатни тобора умумлаштириш асосида қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқарувчи кучларни юксалтириш юзасидан аниқ программа билан қуроллантирди. Ихтисослаштириш ва концентрациялаш кенг тус олди. Мамлакатда 8 мингдан зиёд хўжаликлараро корхона ва бирлашмалар ишлаб турибди.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари кадрлар тайёрлаш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча бўғинларини кадрлар билан, хусусан яхши таълим олган механизаторлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлашга доим эътибор бериб келмоқдалар.

Ишлаб чиқариш ва харид қилишни, нарх белгилаш, кредит бериш, меҳнатга тўланадиган ҳақни планлаштиришни такомиллаштириш соҳасида кўп иш қилинди. Бунинг натижасида колхоз ва совхозларнинг иқтисодий аҳволи, колхозчилар ва совхоз ходимларининг моддий аҳволи анча яхшиланди.

КПСС Марказий Комитети, жойлардаги партия ва совет органлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш соҳасидаги вазифаларни қишлоқнинг социал проблемаларини ҳал этиш билан бирга қўшиб олиб бормоқдалар. Колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг меҳнат ҳақи икки баравар кўпайди. Колхозчиларни пенсия билан таъминлаш ва социал страхования соҳасида кўп иш қилинмоқда. Қишлоқда уй-жой, маиший ва маданий қурилиш тобора кенг ривожлантирилмоқда. 1965—1977 йиллар мобайнида қишлоқни социал ривожлантиришга сарфланган капитал маблағлар 40 миллиард сўмдан ҳам ошиб кетди.

Қишлоқ меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш комплекс программасини амалга ошира бориб, меҳнат унумдорлигини юксалтиришга ва шу асосда деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга муваффақ бўлдилар. Кейинги етти йил ичида қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми Марказий Комитет март Пленумигача ўтган ана шу даврдагига нисбатан 1,4 баравар ўсди. Дон етиштириш 61,5 миллион тонна, пахта 3 миллион тонна, қанд лавлаги 25 миллион тонна, сабзавот 6,8 миллион тонна, картошка 5,5 миллион тонна кўпайди. Қишлоқ хўжалик экинлари бошқа ҳамма турларининг ҳосилдорлиги ва ялпи ҳосили ўсди.

Чорвачиликни ривожлантиришда ҳам ижобий жараёнлар содир бўлмоқда. Ана шу йиллар ичида бу тармоқ маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми 45 процент ошди, гўшт етиштириш 9,2 миллион тоннадан 14 миллион тоннагача, сут етиштириш 63,9 миллион тоннадан 88,8 миллион тоннагача, тухум етиштириш 53,5 миллиард донагача ёки 1,9 баравар кўпайди.

Ишлаб чиқаришни юксалтириш асосида аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларини, шунингдек қишлоқ хўжалик хом ашёсидан тайёрланган молларни, жумладан ип-газлама, жун газлама ва зиғир толасидан тўқилган газламаларни истеъмол қилиши муттасил ўсаборди.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан буён мамлакат қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасида бажарилган иш катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлаш билан бирга, Марказий Комитет Пленуми ҳаётий муҳим бўлган ана шу соҳани ривожлантиришнинг умумий даражаси жамиятнинг тез ўсиб бораётган эҳтиёжларига ҳали жавоб бермаётир ва озиқ-овқат маҳсулотларига ва саноатнинг хом ашёга бўлган эҳтиёжларини яқин орада янада тўлароқ қондириш учун қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш ва унинг самарадорлигини ошириш соҳасида янада зўр ғайрат билан ишлаш талаб этилади, деб ҳисоблайди.

Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришда ҳали жиддий камчиликлар бор. Дон ҳосилдорлиги гарчи ўсиб бораётган бўлса ҳам, етарли эмас, бир қанча республикалар, ўлка ва областларда эса дон ҳосилдорлиги аслида бир хил даражада қолмоқда. Қанд лавлаги, кунгабоқар, сабзавот, картошка ҳосилдорлиги ва ялпи ҳосили ҳануз паст даражада турибди. Пахта етиштиришда эришилган миқдор натижалари яхши бўлишига қарамай, унинг сифати учун кураш суст бормоқда. Бир қанча сабабларга кўра, хусусан қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш, маҳсулотини йиғиштириб олиш, қайта ишлаш ва сақлашни ташкил этишдаги камчиликлар натижасида ҳосил ҳануз кўп нобуд бўлмоқда.

Кейинги йилларда чорвачиликни интенсивлаштириш соҳасида план асосида кўп иш қилинмоқда. Аммо бу тармоқ ўз тараққиётида, хусусан гўшт етиштириш борасида талаб этилган даражага ҳали эришган эмас. Колхоз ва совхозлар гўшт ресурсларини кўпайтиришда катта резервларга эга бўлганлари ҳолда, уларни тўла реализация қилмаётирлар. Молларнинг анчагина қисми семиртирилмаган, ориқ ҳолда гўшт комбинатларига юборилмоқда. Баъзи районларда кўп миқдорда бузоқлар сўйиб юборилмоқда. Соғиб олинаётган сутнинг миқдори ҳануз кам, сигирларнинг қисир қолишига йўл қўйилмоқда, аслини олганда меҳнат, озуқа сарфи камаймаяпти, маҳсулотнинг таннархи ортиб боряпти. Кўпгина партия ташкилотлари, совет, қишлоқ хўжалик органлари ҳамда колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари чорвачиликни интенсивлаштириш, уни саноат негизига ўтказиш тадбирларини суст амалга оширмоқдалар. Бу эса ана шу тармоқнинг самарадорлигини оширишга тўсқинлик қиляпти.

Озуқа етиштириш аввалдагидек ҳозирда ҳам ғоят орқада қолмоқда. Бу — чорвачиликни ривожлантириш суръатлари етарли эмаслигининг асосий сабабларидан биридир. Кўпгина колхоз ва совхозларда озуқа етиштириш эски усулда олиб борилмоқда, замонавий технология ва фан-техника тараққиётининг ютуқлари суст жорий этилмоқда. Озуқа сақланадиган яхши омборлар кам. Бу эса уларнинг кўп миқдорда нобуд бўлиши ва сифатининг пасайиб кетишига сабаб бўлади. Оқсил моддасининг камлиги натижасида озуқанинг талайгина қисми ортиқча сарф қилинмоқда. Хўжаликлар, районлар ва айрим областларнинг баъзи раҳбарлари етишмаётган озуқани концентратлар ҳисобига: кўпинча давлат ресурсларидан олинадиган дон ҳисобига қоплашга умид боғлаб, пичан, сенаж, силос ва илдиз мева тайёрлаш тўғрисида зарур даражада ғамхўрлик қилмаётирлар.

Колхоз ва совхозларнинг замонавий кучли тракторлар, автомобиллар ва қишлоқ хўжалик машиналари, минерал ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари билан ҳануз етарли миқдорда таъминланмаётганлиги, шунингдек қайта ишлаб берувчи саноатнинг орқада қолаётганлиги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўстиришга халақит бераётган омилларнинг биридир.

Машинасозлик министрликлари қишлоқ хўжалигига етказиб бериладиган машиналарнинг сифатини ошириш масалаларини ҳал этишда сусткашлик кўрсатмоқдалар ва бунда етарли даражада сабот-матонат билан иш кўрмаётирлар. Унумдорлиги, тежамлилиги, пишиқлиги жиҳатидан замонавий талабларга жавоб бермайдиган эскириб қолган конструкциялардаги тракторларни ва техниканинг анчагина турларини ишлаб чиқариш кўп жойларда давом эттирилмоқда. Тракторларни иш билан кўпроқ таъминлаш учун ва янги технологик жараёнларини ишлаб чиқаришга жорий этиш учун машиналарнинг зарур қисмларини ишлаб чиқариш ғоят орқада қолмоқда.

Қишлоқ хўжалигига ажратиб бериладиган капитал маблағлар, техника ва бошқа моддий ресурслардан фойдаланишдаги камчиликлар йўқотилган эмас. Самарадорлик ва сифат учун кураш ҳамма жойда ҳам партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг ишида асосий тадбир бўлиб қолган, деб бўлмайди. Айрим хўжаликларда машиналарга қараш кўнгилдагидек йўлга қўйилмаган, уларни ишлатиш ва сақлаш қоидаларига риоя қилинмаётир. Сифатли ремонт қилинмаганлиги ва техникавий хизмат яхши йўлга қўйилмаганлиги туфайли кўп машиналар бекор турибди. Кўплаб машина-ускуналар муддатидан илгари ишдан чиқиб қолмоқда ва ҳисобдан чиқариб юборилмоқда. Кўпинча механизаторлар етишмайди, тракторлар ишидаги смена коэффициенти паст.

Хўжаликларда кўпинча ўғитларнинг нобуд бўлиши ва ҳатто яроқсиз бўлиб қолиши ҳоллари тез-тез учраб туради, ундан фойдаланишда агротехника қоидалари бузилмоқда. Бу эса химиялаштиришнинг самарадорлигини пасайтириб юборяпти. Мамлакатда ягона агрохимия хизматининг йўқлиги ҳам салбий роль ўйнаяпти. Бир қанча районларда мелиорациялаштирилган ерлардан моҳирлик билан фойдаланилмаётир, бу ерларни хўжалик учун ўзлаштириш орқада қолмоқда. Суғориладиган ерлардан олинаётган ҳосил кўпинча лалмикор ерлардаги ҳосилдорлик миқдоридан сал фарқ қилади.

Марказий Комитет Пленуми ўнинчи беш йиллик дастлабки икки йилининг планлари қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг умумий ҳажми жиҳатидан ҳам, унинг баъзи турлари жиҳатидан ҳам умуман бажарилмай қолди, деб таъкидлайди. Россия Федерацияси, Украина, Қозоғистондаги бир қанча областларда, Молдавия, Латвия ва Қирғизистонда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти планда кўзда тутилганидан камроқ етиштирилди. Тамбов, Орел, Липецк, Челябинск, Одесса, Павлодар, Тўрғай областлари маҳсулотни кўпайтириш суръатларини жуда сусайтириб, ҳатто илгари эришилган даражадан ҳам пасайтириб юбордилар. Ростов, Чита, Толдиқўрғон, Шарқий Қозоғистон областлари ва Олтой ўлкаси давлатга гўшт сотиш планларини бажармади. Кемерово, Ульяновск, Житомир, Минск областларидаги колхоз ва совхозларда шу йиллар ичида сут соғиб олиш амалда кўпаймади. Закавказье ва Ўрта Осиё республикалари чорвачиликни жиддий равишда яхши йўлга қўйишга, хусусан мол маҳсулдорлигини оширишга эришмадилар.

РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасида беш йиллик топшириқларини бажаришда қолоқликка йўл қўйилмоқда. Ерларни мелиорациялаш ва уларнинг унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш базаларини вужудга келтириш соҳасида планлар бажарилмади, йўл қурилишида кам иш қилинди. Хонадонларни аҳоли кам яшайдиган пунктлардан обод посёлкаларга кўчириш соҳасидаги ишлар суст олиб борилмоқда.

Сибирь ва Узоқ Шарқ экономикасини ривожлантириш тадбирлари комплексида қишлоқ хўжалиги проблемаларини тегишлича ҳал этиш, ана шу бепоён ўлка аҳолисининг асосий озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини маҳаллий ишлаб чиқариш ҳисобига таъминлаш ҳали ўз ифодасини топмаяпти.

Қишлоқ хўжалигида планлаштиришни янада такомиллаштириш, шунингдек агро-саноат комплекси тармоқлари ўртасидаги иқтисодий муносабатларни такомиллаштириш керак. Кейинги вақтларда қишлоқ хўжалик маҳсулотини харид қилиш юзасидан беш йилга мўлжалланган битта қатъий план ўрнига кўпдан-кўп планлар пайдо бўлди, баъзи жойларда бу планларни асоссиз равишда тез-тез ўзгартириб туриш практикаси вужудга келди. Нарх белгилашда, шу жумладан қишлоқ хўжалигига етказиб бериладиган саноат маҳсулоти нархини белгилашда ва колхоз ҳамда совхозларга хизмат кўрсатадиган ташкилотлар хизматида ҳам мавжуд камчиликлар йўқотилган эмас. Қишлоқ қурилиши ғоят қимматлашиб кетди.

Хўжаликлараро кооперациялаш ва агро-саноат интеграцияси негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялашда кўпгина камчиликлар бор: колхоз ва совхозлардаги фермалар муддатидан илгари тугатилмоқда, корхона ва бирлашмаларни ташкил этишда тадбиркорлик билан иш кўрилмаяпти, уларнинг иш сифатини юксак даражага кўтариш тўғрисида тегишинча ғамхўрлик қилинмаяпти. Хўжаликлараро кооперациялаш деҳқончиликни, ерларни мелиорациялаш, қишлоқ хўжалигини химиялаштиришни ва техникадан фойдаланишни ҳозирча суст қамраб оляпти. Баъзи республика ва областларда хўжаликлараро кооперациялаш негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни амалга оширишда ўринсиз сусткашликка йўл қўйилмоқда. СССР Госплани, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва уларнинг жойлардаги органлари ана шу муҳим ишни суст мувофиқлаштирмоқдалар ва уни тегишинча йўлга солмаётирлар.

Қурилишнинг орқада қолаётганлиги қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқарувчи кучларни янада юксалтириш ва қишлоқда йирик социал вазифаларни ҳал этишга жиддий тўсқинлик қилмоқда. Қишлоқдаги қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш базаси суст ривожланмоқда. Бунинг натижасида қурилиш ишларининг талайгина қисмини колхоз ва совхозлар кам самарали қимматга тушадиган хўжалик усули билан бажаришга мажбур бўлмоқдалар. Қишлоқ қурилишини моддий-техника билан таъминлашда тегишли тартиб жорий этилмаган. Қурувчилар кўпинча объектларни ишга тушириш муддатларига риоя қилмаётирлар, капитал маблағларнинг сочиб юборилишига йўл қўймоқдалар. Ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек уй-жой, болалар муассасаларини, маиший, медицина ва маданий хизмат кўрсатиш объектларини ишга тушириш планлари кўпинча бажарилмай қолмоқда. Қурилиш ва лойиҳалаш ташкилотлари қишлоқнинг ўзига хос шарт-шароитларини ҳамиша ҳисобга олмоқдалар, деб бўлмайди, саноат элементлари ва конструкцияларини қишлоқ қурилишига пала-партиш жорий этмоқдалар.

Баъзи партия комитетлари қишлоқда рўй бераётган иқтисодий ва социал жараёнларга ҳамиша жиддий эътибор бермоқдалар, деб бўлмайди. Улар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада тез ўстириш учун янги имкониятларнинг ҳаммасини баъзан пайқамайдилар. Айрим ходимлар ишнинг аҳволига объектив баҳо бермаётганлигидан, эришилган натижаларни бўрттириб кўрсатаётганлигидан далолат берувчи фактлар ҳам бор. Маъмурий усуллар қўлланиш, актив ва мутахассисларнинг фикрини назар-писанд қилмаслик, партия ва давлат интизомини бузиш каби ҳоллар ҳамма жойда ҳам барҳам топган деб бўлмайди. Кадрлар билан ишлашда, хусусан ўрта звенодаги раҳбарлар ва мутахассисларни танлаш, жой-жойига қўйиш, тарбиялаш соҳасида ҳали кўп камчиликлар мавжуддир. Бир қанча республика, ўлка ва областларда хўжаликларни механизаторлар билан тўла-тўкис таъминлаш учун тегишли чоралар кўрилмаётир. Партия ташкилотлари қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий ишни кўпинча суст олиб бормоқдалар, пропаганда ва агитация воситаларининг юксак таъсирчан бўлиши тўғрисида тегишинча ғамхўрлик қилмаётирлар, социалистик мусобақани ташкил этишга расмиятчилик билан қаралишига йўл қўймоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қарор қилади:

1. Ўтган йилларнинг тажрибасини ва КПСС ленинча аграр сиёсатининг илмий жиҳатдан асослаб берилганлиги ва ҳаётий кучини яққол тасдиқловчи эришилган натижаларни ҳисобга олиб, Марказий Комитетнинг 1965 йил март Пленумида, шундан кейинги Пленумларда ва партия съездларида ишлаб чиқилган йўлдан бундан буён ҳам сабот-матонат билан олға бориш зарур, деб ҳисоблансин.

2. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ишлаб чиққан ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида баён этилган тадбирлар маъқуллансин.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

3. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ ва район партия комитетларига, совет ва қишлоқ хўжалик органларига, министрликлар ва идоралар, саноат корхоналари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига, бошланғич партия ташкилотларига ушбу қарорда ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида диққат-эътибор жалб этилган камчиликларни йўқотиш учун амалий чоралар кўриш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини анча ўстиришга эришиш, агро-саноат комплекси барча тармоқларининг ўнинчи беш йиллик топшириқларини сўзсиз тўла ва ошириб бажаришларини таъминлаш топширилсин.

4. Халқнинг турмуш даражасини янада оширишни таъминлаш мақсадида қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини ҳар томонлама, жадал ривожлантириш ва уларнинг самарадорлигини анча ошириш, мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан барқарор таъминлаш — қишлоқ хўжалигидаги асосий вазифа деб ҳисоблансин. Шаҳар ва қишлоқдаги турмушнинг моддий ва маданий-маиший шароитларини яқинлаштириш вазифасини ҳал этиш учун бутун куч-ғайрат сарф қилинсин.

Шунга биноан Марказий Комитетнинг Пленуми 1981-1985 йилларга мўлжалланган ўн биринчи беш йилликда доннинг ўртача йиллик ялпи ҳосилини 238-243 миллион тоннага етказишни, 1990 йилга бориб эса, мамлакатда жон бошига ўрта ҳисобда бир тонна дон етиштиришни кўзда тутиш зарур, деб ҳисоблайди. Ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб гўшт етиштириш 19,5 миллион тоннага етказилсин, сут, тухум, жун, сабзавот, картошка, қанд лавлаги, пахта ва бошқа маҳсулотларни етиштириш ҳам кўпайтирилсин.

5. Белгиланган вазифаларни бажариш учун мустаҳкам замин яратиш мақсадида қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш таъминлансин, бу тармоқни планли равишда индустриал негизга ўтказиш назарда тутилсин.

СССР Госплани ўн биринчи беш йиллик планни тузган вақтда қишлоқ хўжалигига капитал маблағ ажратишни, мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш учун ажратиладиган маблағларнинг умумий ҳажмида унинг салмоғини эришилган даражадан кам бўлмаган ҳолда тегишли даражада кўпайтиришни кўзда тутсин. Ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалик машинасозлигини, минерал ўғит ва экинларни ҳимоя қилиш воситаларини ишлаб чиқариш, қайта ишловчи саноатни ва агросаноат комплексининг бошқа барча тармоқларини янада илдамроқ ривожлантириш учун зарур ресурслар ажратиш таъминлансин.

6. Марказий Комитет Пленуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳар жиҳатдан механизациялаш ва электрлаштириш, химиялаш ва ерларни мелиорациялаш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш ҳозирги даврда партия аграр сиёсатининг асосий йўналиши эканлигини таъкидлаб ўтади.

Янги беш йилликда барча энг муҳим қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришни комплекс механизациялашни туғаллаш ҳамда чорвачиликни механизациялашни энг кўп даражада ошириш керак. Шу муносабат билан қишлоқ хўжалигига осма ва прицепли машиналар ҳамда қуроллар билан тўла таъминланган замонавий кучли тракторлар, ихтисослаштирилган юк автомобиллари, юксак унумли дон комбайнлари, пичан ўриш машиналари ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасини етказиб беришни анча кўпайтириш кўзда тутилсин.

СССР Госплани, СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги, СССР Чорвачилик ва ем-хашак тайёрлаш учун машинасозлик министрлиги ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, қурилиш министрликлари Волгоград, Павлодар ва Липецк трактор заводларини қисқа муддат ичида реконструкциялашни таъминласинлар. Ишлаб чиқарилаётган ғалла ўриш комбайнларини, улардаги конструкция нуқсонларини бартараф қилиш ҳамда унумдорликни ошириш мақсадида модернизациялаш чораларини қисқа муддат ичида амалга оширсинлар. Мукаммал конструкциядаги янада кучлироқ комбайнлар ишлаб чиқариш яқин йиллар ичида ташкил этилсин. Ишлаб турган заводлар реконструкция қилинсин, пичан ўриш машиналари ва ем-хашакни қайта ишлайдиган техникани ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун янги катта корхоналар барпо этилсин ва бу ишга саноатнинг бошқа тармоқлари жалб этилсин.

Қишлоқ хўжалик юкларини ташиш проблемасини ҳал этишни тезлаштириш мақсадида қишлоқ хўжалиги учун кўп юк ортадиган ва ихтисослаштирилган автомобиллар ишлаб чиқариш уюштирилсин.

7. Келгуси беш йилликда қишлоқ хўжалигига 135-140 миллион тоннагача минерал ўғит, 7 миллион тоннагача қўшимча ем-хашак етказиб берилсин. Ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифатини оширишга алоҳида эътибор берилсин. Ўғит ишлаб чиқариш, асосан фосфатли, концентрат ва мураккаб ўғит ишлаб чиқариш ҳисобига кўпайтирилсин. Айниқса Ноқоратупроқ зонанинг эҳтиёжлари учун оҳакни етарли даражада ишлаб чиқариш тўғрисидаги масала яқин орада ҳал этилсин.

Химия саноати министрлиги, СССР Фанлар академияси қанд лавлаги, кунгабоқар, ғўза, шоли, соя, сабзавот, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик экинзорларидаги бегона ўтлар ва ҳашаротларга қарши курашиш учун гербицидлар ва препаратлар яратиш соҳасида илмий-тадқиқотларни кенг ривожлантиришни таъминласинлар, янги препаратларни саноатда ишлаб чиқаришни ташкил этсинлар ҳамда колхоз ва совхозларни шундай препаратлар билан таъминлаш ишларини анча яхшиласинлар.

Агрохимия хизматини марказда ҳам, шунингдек жойларда ҳам қишлоқ хўжалик органлари системасида марказлаштириш мақбул деб топилсин, бунинг учун белгиланган барча ишлаб чиқариш базаси қишлоқ хўжалик органлари ихтиёрига берилсин.

8. Қишлоқ хўжалик экинзорларини мелиорациялашни ривожлантириш соҳасида катта қадамлар қўйиш керак. Мелиоратив ҳолати яхшиланган ерлардан фойдаланишни тубдан яхшилаш, бу ерларнинг унумдорлигини ошириш, уларни қишлоқ хўжалиги учун ўзлаштириш соҳасидаги қолоқликни тугатиш — асосий вазифадир. Мелиоратив ҳолати яхшиланган майдонларни комплекс ўзлаштириш ҳамма жойда таъминлансин; мумкин бўлган жойда бу ерлар юксак самарали деҳқончиликни ташкил этиш учун ихтисослаштирилган хўжаликларга ва хўжаликлараро бирлашмаларга берилсин.

9. Марказий Комитет Пленуми таъкидлаб ўтадики, чорвачиликни янада жадал ривожлантириш вазифаси ҳозирги вақтда биринчи ўринга қўйилиши керак. Бутун партиянинг, министрликлар ва идораларнинг, колхоз ва совхоз раҳбарларининг, қишлоқ меҳнаткашларининг диққат-эътиборини ана шу вазифани бажаришга қаратиш, чорва моллари туёғини кўпайтириб, ҳамма жойда қора моллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини мумкин қадар тезроқ кўпайтириш, чорвачиликни изчиллик билан саноат негизига ўтказиш ва уни замонавий, серунум тармоққа айлантириш керак. Хўжаликлараро кооперация ва агросаноат интеграцияси негизида бу тармоқни ихтисослаштириш ва концентрациялаш активлик билан амалга оширилсин.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш биринчи навбатдаги вазифадир. Мол, чўчқа, қўй, парранда ва қуён гўшти тайёрлашни кўпайтириш имкониятлари ва резервларидан тўла равишда фойдаланиш лозим. Сўйиладиган мол вазнини оширишга ва сўқимга боқиш муддатларини қисқартиришга алоҳида эътибор берилсин. Бузоқларнинг вазни фақат 400 — 450 килограммга етгандан кейингина гўштга топширилсин. Мамлакатда мол гўшти етиштиришнинг ихтисослаштирилган тармоғини вужудга келтириш чоралари кўрилсин.

Чўчқачиликни интенсив ривожлантириш таъминлансин. Саноат типидаги чўчқачилик корхоналарининг қувватини кенгайтириш билан бир қаторда ихтисослаштирилмаган хўжаликларнинг фермаларида чўчқа гўшти тайёрлашни кўпайтириш имкониятларидан кенг фойдаланилсин. Қўйчилик ва эчкичилик кенг ривожлантирилсин, йирик механизациялаштирилган фермалар ва сўқимга боқиш майдончалари ташкил этилсин, қўй гўшти, жун, қоракўл ва бошқа маҳсулотлар етиштириш кўпайтирилсин. Бройлерлар ва парранда гўштининг бошқа турларини етиштирувчи янги қувватлар тезроқ қурилсин ва мавжуд қувватлар реконструкция қилинсин.

Соғин сигирлар маҳсулдорлигини анча кўпайтиришга, маҳсулот етиштириш учун ем-хашак, меҳнат ва маблағ сарфлашни камайтиришга эришилсин. Ўн биринчи беш йилликда колхоз ва совхозларда ҳар бир соғин сигирдан олинадиган ўртача сут миқдори мамлакат бўйича 3 минг килограммга, сут чорвачилиги ривожланган районларда эса 4-5 минг килограммга етказишга эришилсин.

Корхоналар ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида, шунингдек аҳолининг шахсий хўжалигида гўшт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш имкониятларидан тўлароқ фойдаланилсин, бузоқлар ва ем-хашак сотиб олишда уларга ёрдам берилсин.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академияси ва уларнинг жойлардаги органлари чорва молларнинг зотини ва маҳсулдорлигини такомиллаштириш, чорва ва паррандаларнинг янги зотларини, линияларини ва дурагайларини яратиш соҳасидаги селекция ишларини анча яхшиласинлар.

10. Марказий Комитет Пленуми партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари олдига ем-хашак етиштиришни тубдан яхшилашни, яқин йиллар ичида ҳар бир колхоз, совхоз ва хўжаликлараро корхонада чорвачилик учун ишончли, мустаҳкам ем-хашак базасини яратишни кечиктириб бўлмайдиган энг муҳим вазифа қилиб қўяди. Хўжаликларда ем-хашак етиштиришга ихтисослаштирилган тармоқ деб қаралсин, кооперация ва агросаноат интеграцияси ҳар томонлама ривожлантирилсин, ем-хашак етиштирувчи ва қайта ишловчи хўжаликлараро бирлашмалар ва корхоналар ташкил қилинсин.

Хашаки экинлар ва ўтлар уруғчилиги яхшилансин, асосан суғориладиган ерларда ва бошқа мелиорация қилинган ерларда жойлашган ихтисослаштирилган хўжаликлар ва бирлашмаларда уруғлик етиштириш, айниқса беда уруғи етиштириш ташкил қилинсин. Илғор технологияларнинг ем-хашак етиштиришга тезроқ жорий этилиши, хашаки экинлар ҳосилдорлиги ва табиий ўтлоқлар ҳамда яйловлар маҳсулдорлиги муттасил оширилиши таъминлансин. Озуқа оқсили проблемасини даставвал дуккакли дон экинлари, соя, беда, йўнғичқа, рапс ва бошқа ғоят сероқсил экинлар етиштиришни кўпайтириш ҳисобига ҳал этишга алоҳида эътибор берилсин. Давлат ва хўжаликлараро корхоналарнинг қувватлари жадалроқ оширилсин ҳамда уларда омихта ем ишлаб чиқариш кўпайтирилсин. Шунга эришилсинки, келгуси беш йилликда чорвачилик эҳтиёжлари учун ажратиладиган доннинг деярли ҳаммаси чорва молларга қайта ишланган ва омихта қилинган ҳолда берилсин. Озуқа ачитқиси, балиқ ва гўшт-суяк талқони, қаймоғи олинмаган сут ўрнида истеъмол қилинадиган маҳсулот, минерал озуқа қўшимчалари ҳамда бошқа саноат озуқа қўшимчалари ишлаб чиқариш ривожлантирилсин.

Чорвачиликнинг юксак сифатли озуқа билан таъминланиши учун кадрларнинг масъулияти оширилсин. Социалистик мусобақа якунларини чиқариш ҳамда колхоз, совхоз ва қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари билан мутахассисларини рағбатлантириш мезонини белгилаш чоғида хўжаликларнинг ўзида етиштирилган озуқа билан таъминланганлигига алоҳида эътибор берилсин.

СССР Госплани ва унинг жойлардаги органлари барча озуқа турларини етиштириш ҳамда белгиланадиган топшириқларни моддий-техника жиҳатидан таъминлашнинг аниқ планлаштирилишини жорий этсинлар.

Қишлоқ хўжалик машинасозлиги, химия, микробиология, гўшт-сут, озиқ-овқат, балиқ саноати, омихта ем саноати ва саноатнинг бошқа тармоқлари ходимлари замонавий озуқа индустриясини барпо этишда жуда актив қатнашишлари шарт.

11. Марказий Комитет Пленуми шуни алоҳида таъкидлайдики, дон етиштириш қишлоқ хўжалигида аввалгидек ҳозирда ҳам зарбдор иш участкаси бўлиб қолмоқда. Вазифа шундан иборатки, эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, шу беш йилликнинг дон етиштириш юзасидан топшириқларини ошириб бажариш керак. Ўн биринчи беш йилликда донли экинлар ҳосилдорлигининг муттасил ўсиши ҳамма жойда таъминлансин, мамлакатда унинг ўртача ҳосилдорлиги гектаридан 20 центнерга қадар етказилсин. Экин майдонларининг структураси такомиллаштирилсин, донли экинларнинг салмоғи айниқса, нам етарли бўлган зонада оширилсин, уруғчилик яхшилансин. Тариқ, гречиха, жавдар ҳамда дон учун маккажўхори етиштиришга кўпроқ эътибор бериш зарур.

12. Шу беш йилликда ва келгусида кунгабоқар, қанд лавлаги, пахта, айниқса ингичка толали пахта, картошка, сабзавот, мева ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни ҳамда давлат йўли билан харид қилишни бутун чоралар билан кўпайтириш қишлоқ хўжалик соҳасидаги энг муҳим вазифалардан биридир. Етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишини камайтириш, истеъмолчиларга етказиб берилаётган маҳсулотнинг юксак сифатли бўлишини таъминлаш учун янада активроқ кураш олиб бориш зарур. Картошка ва сабзавот етиштириш ҳамда қайта ишлаш соҳасида хўжалик ҳисобидаги бирлашмалар тузиш ишлари кенг авж олдирилсин, бу бирлашмаларга ихтисослаштирилган хўжаликлар киритилсин. СССР Министрлар Совети яқин вақт ичида шу масала хусусида конкрет таклифлар киритсин.

13. Марказий Комитет Пленуми СССР Министрлар Совети, СССР Госплани, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, шунингдек маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари зиммасига қишлоқ хўжалигида экономика масалаларини, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини пасайтириш, шунингдек агросаноат комплекси тармоқлари ўртасидаги иқтисодий муносабатларни такомиллаштириш масалаларини доимо диққат марказида тутиш мажбуриятини юклайди. Бу муносабатлар давлат, колхоз ва бевосита маҳсулот етиштирувчилар манфаатларининг муштараклигини, бирлигини вужудга келтиришга кўмаклашиши ҳамда меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг актив омили бўлиб хизмат қилиш лозим. В. И. Лениннинг маҳсулот етиштириш ва реализация қилишда иштирок этувчи барча томонлар манфаатларининг тўғри қўшиб олиб борилиши социалистик хўжалик юритишнинг асосий принципларидан биридир, деган кўрсатмаси қаттиқ ҳисобга олинсин.

14. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишни планлаштириш соҳасида планлар кўплигини тугатиш ва ўн биринчи беш йилликдан бошлаб республикалар, ўлкалар, областлар, районлар, колхозлар ва совхозларга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилишнинг беш йилга мўлжалланган ва ҳар бир йилга алоҳида-алоҳида ажратилган ягона тиғиз, лекин реал план белгилансин.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишда юксак кўрсаткичларга эришаётган хўжаликларни рағбатлантириш системасини янада яхшилаш таъминлансин. Айтилган таклифларни ҳисобга олиб, СССР Министрлар Советига маҳаллий органлар ва илмий муассасалар иштирокида шу масала юзасидан бир йил ичида конкрет таклифлар ишлаб чиқиб, Марказий Комитет Сиёсий бюросига тақдим этиш топширилсин. Айни вақтда совхозларнинг ходимлари ва колхозчиларни моддий рағбатлантириш билан улар меҳнатининг натижалари, ишлаб чиқариш фондлари ва моддий ресурслардан самарали фойдаланиш ўртасидаги алоқаларни кучайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар ишлаб чиқиш зарур. Хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларни мукофотлаш системаси яхшилансин.

15. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг сут, жун, қоракўл, қўй гўшти, картошка, сабзавот айрим турларини етиштиришнинг рентабеллигини кўтариш мақсадида шу маҳсулотларнинг чакана нархларини ўзгартирмасдан, харид нархларини ошириш тўғрисидаги қарори маъқуллансин.

СССР Госплани, СССР Министрлар Совети Давлат нарх-наво комитети, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қишлоқ хўжалик маҳсулотларига ҳам, шу тармоққа етказиб берилаётган саноат маҳсулотларига ҳам нарх, шунингдек хизматларга ҳақ белгилаш проблемалари билан янада чуқурроқ шуғулланишлари, нарх-навонинг иқтисодий хусусиятларига, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришнинг таъсирчан воситаси сифатида нарх-наводан янада самаралироқ фойдаланишга алоҳида эътибор беришлари зарур, деб ҳисоблансин.

16. Пленум партиянинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини хўжаликлараро кооперациялаш ва агросаноат интеграцияси негизида ихтисослаштириш ҳамда концентрациялаш йўли қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди. Партия ташкилотлари, совет, қишлоқ хўжалик органлари, тегишли министрликлар ва идоралар хўжаликлараро кооперацияни ривожлантириш ишларини активроқ ўтказишлари, бу ишни планли равишда яхши ўйлаб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш борасидаги бошқа тадбирлар билан комплекс тарзда амалга оширишлари зарур.

СССР Госплани, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва уларнинг жойлардаги органлари хўжаликлараро кооперациялаш ва агросаноат интеграцияси соҳасидаги барча ишлар аниқ-пухта мувофиқлаштирилишини таъминласинлар.

Хўжаликлараро кооперациялаш соҳасида тўпланган тажрибани синчиклаб умумлаштириш асосида қишлоқ хўжалигининг турли тармоқлари ва йўналишларига тадбиқан унинг энг яхши ташкилий формалари аниқлансин ҳамда ишлаб чиқариш ва меҳнатни социалистик умумлаштиришни янги босқичга кўтарадиган, фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланадиган, энг юксак меҳнат унумдорлигини таъминлайдиган ва энг кўп даражада арзон маҳсулот берадиган кооператив бирлашмалар ва корхоналар кенг ёйиш учун тавсия қилинсин.

17. Кенг кўламдаги интенсивлаштириш, давлат ва колхозлар қишлоқ хўжалигига муттасил кўпроқ маблағ сарфлаётган шароитда колхоз ва совхозларнинг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш тобора актуал вазифа бўлиб қолмоқда. Пастдан юқоригача барча хўжалик бўғинларида иқтисод ва тежамкорлик учун маҳсулот таннархини пасайтириш, меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама ошириш, хўжасизлик ва исрофгарчилик фактларини тугатиш учун қатъий кураш олиб бориш зарур.

Партиянинг стратегик шиори — самарадорлик ва сифат учун кураш — қишлоқ хўжалиги барча меҳнаткашларининг, қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ тармоқлар барча ходимларининг жанговар шиори бўлиб қолиши керак.

18. Марказий Комитет Пленуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда ҳал қилувчи омилларнинг бири сифатида илмий-тадқиқотлар самарадорлигини ошириш зарурлигига эътиборни жалб қилади. СССР Министрлар Совети фан ва техника Давлат комитети, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Фанлар академияси, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси қишлоқ олдида турган вазифаларни рўёбга чиқаришда илм-фаннинг ролини янада ошириш тадбирларини кўрсинлар.

19. Партия, совет, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик органлари қишлоқни қайта қуриш, қишлоқ меҳнаткашларининг уй-жой, маданий-маиший шароитларини яхшилаш ишига янада зўр эътибор беришлари зарур. Қурилиш ва лойиҳалаш бўлинмаларининг моддий-техника базасини анча мустаҳкамлаш тадбирлари кўрилсин, қишлоқ қурилишини индустрлаш даражаси оширилсин ва уни ташкил этиш яхшилансин, ишларни бажариш муддатларини қисқартиришга ва барпо этилаётган объектлар сифатини оширишга эришилсин, илғор технологиялар, тежамлироқ материаллар ва конструкциялар жорий этилсин, ёғоч панелли уйсозлик кенг авж олдирилсин, қурилишнинг қиймати муттасил пасайтирилсин. Йўл қурилишига кўпроқ эътибор берилсин, иқтисодий ва социал ривожланиш планларида зарур моддий ва молиявий ресурслар кўзда тутилсин. Қишлоқ қурилиш ташкилотлари юқори малакали кадрлар билан мустаҳкамлансин, қишлоқ эҳтиёжлари учун махсус инженерлар, бинокор техниклар ва архитекторлар тайёрлаш ташкил қилинсин.

СССР Министрлар Советига 1979 йилнинг биринчи ярмидан кечиктирмай қишлоқда ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший қурилишни анча яхшилаш юзасидан конкрет таклифлар ишлаб чиқиб, КПСС Марказий Комитетига тақдим этиш топширилсин.

20. Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун курашнинг янги босқичига партия раҳбарлигининг янада юксакроқ даражаси, омма ўртасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг анча такомиллашган методлари ҳам мос бўлиши керак. Колхоз ва совхозларнинг, шунингдек қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан алоқадор қурилиш, агросаноат, мелиорация, қайта ишлаш корхоналари ҳамда бошқа корхоналар ва муассасаларнинг бошланғич партия ташкилотлари ролини янада юқори ошириш зарур. Коммунистларни энг муҳим иш участкаларига қўйиш доимо яхшилаб борилсин, уларнинг авангардлик роли таъминлансин, партия ва давлат интизоми ҳар томонлама мустаҳкамлансин. Қишлоқ экономикасига, социал ва маданий ҳаётига сиёсий раҳбарлик қилувчи орган сифатида КПСС қишлоқ район комитетларининг обрў эътибори, таъсири ва масъулиятини бундан буён ҳам ошириш лозим.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбар кадрларини айниқса қишлоқ хўжалигини юксалтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган ўрта бўғин кадрларини, мутахассислар, механизаторларни тайёрлаш ва тарбиялаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилинсин. Кенг кўламда оммавий-сиёсий иш олиб бориш, қишлоқ меҳнаткашларининг ижодий изланишлари ва ташаббусини муттасил қўллаб-қувватлаш, социалистик мусобақани авж олдириш, қишлоқ меҳнаткашларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, ўсиб бораётган маънавий талаб эҳтиёжларини қондириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш — қишлоқ партия ташкилотлари, Советлар, касаба союзлари ва комсомолнинг юксак бурчи ва кундалик вазифасидир.

* * *

Марказий Комитет Пленуми қатъий ишонч билдирадики, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторлар, мутахассислар, олимлар, хўжаликларнинг раҳбарлари, саноат ходимлари, шаҳар ва қишлоқларнинг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети мазкур Пленумининг қарорларини якдиллик билан маъқуллайдилар ва ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан шу қарорларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлайдилар. Бу эса партиянинг совет халқи фаровонлигини анча оширишдан иборат бош вазифасини ҳал этишни тезлаштириш имконини беради.

ЎРИМ-ЙИҒИМ ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олиш, давлатга ғалла сотиш, уруғлик фондларини жамғариш ва донни ташиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва автоколонналар ўртасида олиб борилаётган социалистик мусобақанинг 1978 йил 1 июлгача бўлган якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Тошкент областига (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Мусаҳонов,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Юсупов,** область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Раҳмонов,** область ғалла маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Бекбоев,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Кисилев**). Бу область бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олиш планини 71,4 процент, шу жумладан, 10 кун ичида 46,7 процент; давлатга ғалла сотиш юзасидан топшириқни 78,2 процент, шу жумладан, 10 кун ичида 64,1 процент; уруғлик жамғариш топшириғини 21 процент бажарди. Байроқ Қашқадарё областидан олиб берилади.

Қашқадарё областининг **Чироқчи районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тиллаев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тойлоқов,** район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Эрназаров,** қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини текшириш бўйича бош давлат инспектори ўртоқ **Мирзаев,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Бойназаров**). Бу район бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олиш планини 90,8 процент, давлатга ғалла сотиш юзасидан топшириқни 100,3 процент бажарди ва ўз эҳтиёжини тўла таъминлайдиган даражада уруғлик жамғарди. Байроқ Қашқадарё областининг Ғузор районидан олиб берилади.

Тошкент область, Оҳангарон районидаги **«Оҳангарон» совхозига** (совхоз директори ўртоқ **Султонов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Султонқулов,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Нурмуҳамедов**). Бу совхоз бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олишни туғаллади ва шу жумладан 10 кун ичида майдонларнинг 65,2 процентидан ҳосилни йиғиштириб олди. Давлатга ғалла сотиш юзасидан топшириқни бажарди, жумладан 10 кун ичида топшириқни 84,6 процент миқдорида адо этди ва ўз эҳтиёжини тўла равишда таъминлайдиган миқдорда уруғлик жамғарди. Байроқ Сурхондарё область Термиз районидаги «Талимарон» совхозидан олиб берилади.

Фарғона область автомобиль трестига қарашли **2504-автомобиль колоннасига** (колонна бошлиғи ўртоқ **Носиров,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Носенко,** маҳаллий комитет раиси ўртоқ **Романов**). Бу колонна дон ташиш планини 10 кун ичида 115 процент қилиб бажарди. Байроқ Наманган область автомобиль трестига қарашли 2523-автомобиль колоннасидан олиб берилади.

Андижон область, Бўз районидаги Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтаришни мақсад қилганлар. Планга қўшимча 830 тонна «оқ олтин» етиштирилади. Ниҳолларга сифатли ишлов берилмоқда. Ғўза қийғос гуллади.

Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари Тўлқин Комилов ва бригада бошлиғи Абдуманноп Тошбоев ишловнинг сифатини кўздан кечиришмоқда.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми фалсафа фанини ривожлантириш ва кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг проректори, фалсафа фанлари доктори Жандар **Туленов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида кўп йил ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига етмиш беш йил тўлиши муносабати билан Тошкент область Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводининг директори Муҳаммад Отажонович **Отажонов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика партия органларида кўп йил ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига етмиш беш йил тўлиши муносабати билан «Правда» газетаси редакциясининг Тошкент шаҳридаги жамоатчилик асосида ишлайдиган қабулхонаси мудирининг ўринбосари Очил Қодирович **Қодиров**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун М. Горький номидаги рус Давлат академик драма театрининг артисти Валентина Ивановна **Филатова**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети план ва молия органлари бўлимининг инспектори Ҳасян Габдураҳмонович **Гайнуллин**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЭКОНОМИКАМИЗНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ УЛКАН ПРОГРАММАСИ

БУТУН МАМЛАКАТИМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҚАТОРИ ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТ АҲЛИ ҲАМ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ МАТЕРИАЛЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА» ПЛЕНУМДА ҚИЛГАН СЕРМАЗМУН ДОКЛАДИНИ ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН ЎРГАНМОҚДАЛАР. ҚУЙИДА АНА ШУ ҲАҚДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЎҚИЙСИЗ.

Тошкент агрегат заводининг ишчи-хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Цехлар ва участкаларга бириктиб қўйилган агитаторлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладини кенг меҳнат аҳлига етказишда активлик кўрсатишяпти. Суратда: корхонанинг 1-цехи ишчилари Пленум материалларини ўқиб чиқмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ПАХТАЧИЛИККА ДАХЛДОРМИЗ

Биз, қурувчилар пахтачиликни жадал ривожлантириш масалаларига бевосита дахлдормиз. Коллективимиз сув иншоотлари қуриш билан қишлоқ хўжалигини юксалтиришга ҳисса қўшиб келмоқда. Деҳқончиликда сув масаласи ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Буни қалбдан ҳис этган ирригация иншоотлари қурилиши билан шуғулланаётган бошқармамиз ишчи ва мутахассислари қурилиш ишларининг самарадорлиги ва сифатини ошириш учун астойдил курашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқаётгани айни муддао. Биз ерларни мелиорациялаш ва сув иншоотлари қурилишини тезлаштириш билан пахтачиликни юксалтиришга бундан буён ҳам кўпроқ ҳисса қўшамиз. Шу мақсадда бошқармамиз азаматлари «Искра» насос станцияси қурилишини жадаллаштиришга аҳд қилдилар. Бу станция фойдаланишга топширилгач, секунд сайин далаларга 82 куб метр сув беради. Шеробод районидаги 17-18-совхозларда янги ерлар очишни янада тезлаштирамиз.

К. ЮСУПОВ,
«Сурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи.

ДИЛДАГИ ГАПЛАР

Совхозимиз меҳнат аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқмоқдалар, унда баён этилган фикрларни чин юракдан маъқулламоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун кадрлар тайёрлаш, хусусан механизатор кадрлар тайёрлашни кучайтиришга эътиборни қаратди. Бу бежиз эмас. Эндиликда қишлоқ хўжалигимиз, хусусан пахтачилигимиз фан ютуқлари, техникага таянган ҳолда тараққий эттирилмоқда.

Масалан, бизнинг совхозимизни олиб кўрайлик. Бултур пахта тайёрлашни 1.000 тонна кўпайтирдик, ялпи ҳосилнинг 4.700 тоннаси ёки 75 проценти машиналарда терилиб, давлатнинг жуда катта маблағи тежаб қолинди. Бу йил пахта майдонини яна 300 гектар кенгайтирдик. Давлатга 8.000 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз. Бир йилда ялпи маҳсулотни 1.700 тонна кўпайтирамиз.

Биз давлатимиз бераётган техникага таяниб, ана шундай ютуқларни қўлга киритдик ва киритмоқдамиз. Механизаторларимиз сафи кенгайяпти, мустаҳкамланяпти, уларнинг малакаси ошириляпти. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин ва сермазмун доклади асосида пахтачилик ва бошқа тармоқларни комплекс механизациялаш, пахта ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш бўйича улкан тадбирлар белгилаб, изчиллик билан амалга оширамиз. Беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда бажариш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз.

Б. УМИРОВ,
Косон районидаги Ленин номли совхоз директори.

ТЎЛА МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми мамлакатимиз халқ хўжалиги учун энг муҳим масалани муҳокама қилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладини зўр қизиқиш ва мамнуният билан ўқиб чиқдик. Шуниси характерлики, докладда ҳозирги босқичда КПСС ленинча аграр сиёсатининг муҳим жиҳатлари ишлаб чиқилган, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг проблемалари, уларни ҳал этиш йўллари очиқ ва равшан баён қилиб берилган.

Ўртоқ Брежнев Пленумда сут, қоракўл, қўй гўшти, сабзавотнинг айрим турларини харид қилиш нархларини 1979 йил 1 январдан ошириш ва чакана нархларни ўзгартирмай сақлаб қолиш тўғрисида қарор қабул қилинганлигини эълон қилди. Бу тадбир қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада рағбатлантириш, рентабелликни оширишга қаратилган бўлиб партия ва ҳукуматимизнинг янги ғамхўрлигидир.

Қишлоқ Советимиз территориясида «Қорасув», «Партия XXI съезди» ва «Ўзгариш» совхозлари жойлашган. Меҳнаткашларнинг фидокорона иш олиб боришлари натижасида сабзавот маҳсулотлари ва картошка етиштириш йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Совхознинг рентабеллик даражаси муттасил ошмоқда. Лекин сабзавот экинларининг айрим турларини етиштириш бизнинг шароитимизда ҳам анча қимматга тушаётир. Харид нархларининг оширилиши сабзавотнинг ана шундай турларини етиштиришни кўпайтиришни рағбатлантиради, албатта.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда таъкидлаб ўтганидек, маҳсулот етиштиришга сарфланадиган харажатларни камайтириш учун изчиллик билан кураш олиб бориш совет органларининг, халқ депутатларининг асосий вазифаларидан бўлмоғи керак. Пленум материаллари билан танишар эканмиз, олдимизда турган энг муҳим ва зарур вазифаларни янада конкрет ва равшан белгилаб олмоқдамиз.

Биз ўртоқ Л. И. Брежнев ўз докладида баён қилган вазифаларни бажаришни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшишни шарафли бурчимиз деб биламиз. Қишлоқ Совети депутатлари ва активларининг фикри ва аҳди ана шундай.

Т. ИКРОМОВ,
Калинин районидаги халқ депутатлари Хонобод қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИ ШТАБИНИНГ II ҲАРБИЙ ОРКЕСТРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ОРКЕСТР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада музика санъатини ривожлантириш, жангчилар ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги катта хизматлари учун Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи штабининг II ҳарбий оркестрига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган оркестр» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. МАТЧОНОВ.**
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Ҳ. ПЎЛАТОВА.**
1978 йил 4 июль,
Тошкент шаҳри.

ШАҲАР ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Тошкент шаҳар партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари жамоат тартибини янада мустаҳкамлаш ва жамият манфаатларига зид ҳодисаларга қарши кураш самарадорлигини ошириш юзасидан шаҳар партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев доклад қилди. (ЎзТАГ).

ДОН — ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 1 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (экилган майдонга нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда топширилган дон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён топширилган дон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	—	96,6	3,1	80,9
Бухоро	1,6	71,0	3,2	69,3
Жиззах	2,3	38,4	3,6	48,7
Қашқадарё	2,2	87,8	—	100,8
Наманган	1,5	75,1	1,7	47,9
Самарқанд	2,6	49,4	3,2	40,2
Сурхондарё	1,7	50,0	1,2	51,6
Сирдарё	2,3	65,0	3,6	71,8
Тошкент	2,5	80,1	2,1	84,0
Фарғона	0,7	66,6	1,8	61,3
Республика бўйича:	2,2	62,9	2,2	68,0

Яхши НАВРЎЗОВ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ромитан район партия комитетининг биринчи секретари Яхши Наврўзов узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг 1978 йил 4 июлда вафот этди. Совет Ўзбекистони экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган инсон ҳаётдан кўз юмди.

Яхши Наврўзов 1919 йил 20 январда Бухоро область, Ромитан районидаги Рабошолак қишлоғида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1938 йилда ўқитувчиликдан бошлади. Сўнгра Совет Армияси сафида хизмат қилди, район партия комитетининг ҳарбий бўлими мудири, райком секретари бўлиб ишлади. 1946-1948 йилларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия мактабида ўқиди. Ўқишни битиргач, Ромитан район ижроия комитетининг раиси бўлиб ишлади, ўн йил мобайнида партия, совет ва хўжалик ишларида турли лавозимларда хизмат қилди. 1959-1965 йилларда «Ромитан» пахтачилик совхозининг директори бўлиб ишлади. 1965 йилда Ромитан район партия комитетининг биринчи секретари этиб сайланди ва умрининг сўнгги кунларигача шу лавозимда ишлади.

Партия ташкилоти Яхши Наврўзовни қаерга юбормасин, ҳамма ерда ўзининг бутун куч ва билимини топширилган ишга сафарбар этди, тажрибали ташкилотчи, принципиал ходим, омманинг моҳир раҳбари ва тарбиячиси эканлигини кўрсатди.

Яхши Наврўзов ғоят меҳнатсеварлик, камтарлик, софдиллик намунасини кўрсатди, партия активи, область меҳнаткашлари ўртасида катта обрў қозонди. У VIII ва IX-чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланган эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Яхши Наврўзовнинг хизматларини юксак тақдирладилар. У икки марта Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Ватан уруши, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва медаллар билан мукофотланган эди.

Ажойиб меҳнаткаш, камтарин ва принципиал коммунист Яхши Наврўзовнинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланади.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. К. Каримов, Ю. С. Шкрябин, У. А. Асатов.

ЁШ ЖУРНАЛИСТЛАР УЧРАШУВИ

4 июль куни Тошкентда ёш журналистларнинг Ленин комсомоли 60 йиллигига бағишланган республика семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва республика журналистлар союзи ўтказди. Семинар-кенгаш қатнашчилари ёш журналистларнинг КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVIII съездидаги нутқидан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама қилдилар.

Улар газета саҳифаларида, телевидение ва радио эшиттиришларида комсомол-ёшлар ҳаётини ёритиш юзасидан иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

[ЎзТАГ].

ЛЕНИН МУКОФОТИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ КОМИТЕТИДАН

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳаларидаги Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитети 1979 йилги СССР Давлат мукофотларини олишга ишлар қабул қилмоқда. Бу ишлар 1978 йилнинг 15 декабрига қадар қабул қилинади.

Шу йилнинг 15 июлидан кечикмай эълон қилинган (қурилган) ишлар қабул қилинади. Мукофотга қўйилувчи илмий ишлар 1977 йилнинг 15 декабридан илгари эълон қилинган бўлиши керак.

Ишларни мукофотга қўйиш ва расмийлаштириш билан боғлиқ ҳамма масалалар юзасидан адабиёт, санъат ва архитектура соҳаларидаги Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетига мурожаат қилинсин. Адрес: 103667, Москва, ГСП-4, Неглинная кўчаси, уй-15, телефонлар: 223-44-67, 223-62-47, 223-19-30.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-29» — «СОЮЗ-30»:

ҚАЙТИШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИЛМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 4 июль (ТАСС). Космонавтлар Владимир Коваленок, Александр Иванченков, Петр Климук ва Мирослав Гермашевский «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» орбитал комплекси ичида биргаликдаги тадқиқотлар ва экспериментлар программасини тугалламоқдалар ҳамда «Союз-30» космик кемасини Ерга қайтаришга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Экипаж кеманинг борт системалари ва двигатель установкасини ишга тушириб текшириб кўрмоқда, ўтказилган тадқиқотларнинг материалларини туширилувчи аппаратга, ишлатилган асбоб-ускуналарни эса маиший бўлмага олиб ўтмоқда. П. Климук билан М. Гермашевский Ерга, жумладан, «қотишма» установкасида олинган моддалар солинган капсулаларни, кўрсатилган кино ва фотопленкаларни, корреспонденцияларни, орбитал комплекс ичида медицина-биология тадқиқотлари ўтказилган биологик объектлар жойлаштирилган идишларни олиб тушадилар.

Бугунги иш куни программасида газ муҳити составининг ўзгариш динамикасини ўрганиш ҳамда комплекс биноларидаги микроўсимликнинг миқдор ва тур составини тадқиқ этиш юзасидан экспериментлар ўтказиш, жисмоний машқлар билан шуғулланиш, телевизион репортаж олиб бориш ҳам кўзда тутилгач.

Халқаро экипаж аъзолари Коваленок, Иванченков, Климук ва Гермашевский ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

«Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» орбитал комплексининг борт системалари нормал ишламоқда.

50 МИНГ ТОННА ОЗУҚА ТАЙЁР

СОВЕТОБОД. (Жамоатчи мухбиримиз хабар қилади). Уч йиллик план миқдорида ем-хашак тайёрлаш учун курашаётган район чорвадорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Улар 50 минг тонна озуқа жамғариб, йиллик планни шараф билан адо этдилар. Шуниси қувончлики, бунинг деярли ярмини дағал хашак, шу жумладан, 3,5 минг тоннасини сомон, 2 минг тоннасини беда пичани ташкил этади.

Б. ШАМСИЕВ.

«КОСМОС-1026» УЧИРИЛДИ

1978 йил 2 июлда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1026» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоб маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ХАБАРЛАР.

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети Пленумининг Москвадаги иши тўғрисида хабар қилади: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида» Пленумда қилган докладини ГДР газеталари тўла ёки унинг батафсил баёнини эълон қилиб, КПСС билан Совет давлатининг СССР қишлоқ хўжалик потенциалини муттасил оширишдан иборат йўлининг изчиллигини қайд этадилар. Парижда чиқадиган «Фигаро» газетаси гап қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кенг кўламда модернизациялаш соҳасида конкрет тадбирлар кўрилиши тўғрисида бораётганлигини уқтириб ўтади.

Чет эл матбуоти БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган ва Нью-Йоркда ниҳоясига етган махсус сессияси якунларини қизғин муҳокама қилмоқда. Польшанинг «Трибуна люду» газетаси шу мавзудаги шарҳида қуйидагиларни ёзади: сессия қуролланиш пойгасини жиловлаш ва қуролсизланишга ўтиш инсоният олдида турган ғоят муҳим ва айни вақтда мутлақо кечиктириб бўлмайдиган вазифа эканлигига ишонч дунёда кучайиб бораётганлигини кўрсатувчи далил бўлди. Яна шу нарса муҳимки, деб таъкидлайди газета, сессиянинг якунловчи ҳужжатига Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар БМТ минбаридан туриб айтган таклифлар киритилган. Бу ташаббуслар сессия ишининг бош йўналишини белгилаб берди.

Францияда чиқадиган «Юманите» газетаси Хитойнинг Вьетнам Социалистик Республикасига ҳар қандай иқтисодий ёрдам беришни тўхтатиш тўғрисидаги қарорини шарҳлаб, шуни уқтирадики, бу қарор социалистик Вьетнам Американинг узоқ давом этган ва шафқатсиз агрессияси натижасида вайрон бўлган ўз экономикасини қайта тиклаш учун зўр куч-ғайрат сарфлаётган бир пайтда қабул қилинди. Пекиннинг бу қадамини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди, деб ҳисоблайди Англиянинг «Морнинг стар» газетаси.

(ТАСС, 4 июль).

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА БИНОАН

ЛАОС СОЦИАЛИЗМ ҚУРМОҚДА

Социалистик мамлакатлар оиласига Лаос Халқ Демократик Республикаси қўшилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин, ўтган икки ярим йил ичида янги тузум мамлакат ички ва ташқи душманларига қарши курашда мустаҳкамланди ва тобланди, ўзининг ҳаётий эканлигини кўрсатди. «Лаос Халқ Демократик Республикаси ташкил топганидан сўнг, — деб таъкидлади Лаос Халқ Демократик Республикаси Бош Министри Кейсон Фомвихан— Лаос революцияси ўз тараққиётида янги босқичга — социалистик ўзгаришлар ва социализм қурилиши босқичига кўтарилди. Лаос Халқ Демократик Республикаси социалистик системанинг янги бир аъзосига, унинг Жануби-Шарқий Осиёдаги истеҳкомига айланди».

1975 йилнинг августида Лаосда халқ революцияси ҳокимияти органлари тузилди. Ноябрь ойида ўтказилган маҳаллий Советларга сайловларда халқ вакиллари кўпчилик ўрин олиб, ҳокимиятни ўз қўлларига олдилар. 1 декабрда Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг ташаббуси билан Вьентьянда халқ вакиллари миллий конгресси чақирилди. Конгресс Лаос халқининг тарихий ғалабасини мустаҳкамлашга қаратилган қарорлар қабул қилди.

Лаосга ўтмишдан оғир мерос қолди. Мамлакатнинг экономикаси издан чиққан эди. Аҳолининг 80 процентдан ортиғи қишлоқ хўжалигида банд. Ерни ишлашда феодал ва феодализмгача бўлган усуллардан фойдаланилар эди. Уруш йилларида эса Америка авиацияси Лаос территориясига уч миллион тонна бомба ва катта миқдорда заҳарли химикатлар ташлади. Натижада 40 процентга яқин ҳайдаладиган ердан фойдаланиш имконияти йўқолди. Шу сабабли мамлакат аҳолисининг 25 проценти бошқа мамлакатларга кетиб қолди. Лаос саноати ҳам ярим кустар саноат корхоналаридан иборат. Уларда асосан тамаки, сигарета, салқин ичимликлар, мебель ва пойафзал, гугурт ишлаб чиқарилади.

Лаосда Халқ Демократик революциясининг ғалабасига қадар аҳолининг 60 процентдан ортиғи мутлақо саводсиз эди. Атиги 80 та врач аҳолига медицина хизмати кўрсатарди. Халқ революцион партияси бошлиқ ҳукумат мамлакатни комплекс тараққий эттиришнинг кенг программасини қабул қилди. Дастлабки кунларданоқ халқ хўжалигини қайта тиклаш ва ривожлантириш ишлари план асосида амалга ошириле бошланди.

Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг қарорларини, Лаос Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг ҳаракат программасини амалга ошираётган лаосликлар дадил қадамлар билан янги ҳаёт қурмоқдалар. Сўнгги маълумотларга қараганда узоқ йиллар давом этган уруш натижасида вайрон бўлган йўллар ва кўприкларнинг деярли ҳаммаси қайта тикланган. Ўн минг километрга яқин транспорт йўлларида машиналар қатнаб турибди. Илгари автомобилларнинг шовқини эшитилмаган жойларда бир ярим минг километрдан ортиқ янги йўллар қурилди.

Йўл қурилиши ишларига Совет Иттифоқида таълим олган лаослик инженерлар раҳбарлик қилмоқдалар. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан борган юқори малакали мутахассислар ҳам лаослик дўстлари билан елкама-елка ишламоқдалар. Яқинда ташкил этилган транспорт бирлашмаси бу ишларга бошчилик қилмоқда. Бир метр ҳам темир йўл бўлмаган мамлакат учун йўллар катта аҳамиятга эгадир. Бундан ўттиз беш йил муқаддам Лаосда ҳаммаси бўлиб 3514 километр йўл бор эди. Фақат ўтган йилнинг ўзида тўрт минг икки юз километр йўл қайта тикланди. Таққослаш учун келтирилган бу икки рақамнинг ўзидан ҳам мамлакатда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишларининг кўламини яққол сезиб олиш мумкин.

Лаос қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги тараққиётига мослашган мамлакат. Миллий экономиканинг мана шу икки муҳим соҳасини ривожлантириш натижасида фақатгина аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган талабини қондирибгина қолмай маълум даражада эҳтиёжларини ҳам қондириш мумкин. Халқ ҳукумати қишлоқ хўжалигини тараққий эттириш учун ирригация проблемаларига катта аҳамият бермоқда. Ҳозир мамлакат бўйлаб юзлаб янги ирригация иншоотлари қурилмоқда.

Лаос Халқ революцияси ўзининг ҳамма босқичларида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, халқаро ишчилар ва миллий озодлик ҳаракати, барча тинчликсевар ва демократик кучларга таянди. Лаос ватанпарварларининг курашини Совет Иттифоқи қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватламоқда. Ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик йил сайин мустаҳкамланиб бораётир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев билан Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикаси Бош министри ўртоқ Кейсон Фомвихан ўртасидаги учрашувлар икки мамлакат ўртасидаги муносабатларда айниқса муҳим босқич бўлиб қолди. СССР ва Лаос ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ҳақида 1976 йилда Вьентьянда шартнома имзоланди. Икки мамлакат ўртасидаги дўстона алоқалар кун сайин ривожланиб, чуқурлашиб бормоқда.

М. САИДХОНОВА.

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни чуқурлаштиришда, социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини амалга оширишда янги катта қадам қўйдилар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг Бухарестда ўз ишини тамомлаган навбатдаги XXXII мажлиси якунлари буни исботлаб турибди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳукумат бошлиқлари экономика, фан ва техника соҳасидаги қардошлик алоқаларини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш билан боғлиқ бўлган кўпдан-кўп масалаларни муҳокама қилдилар. Шу билан бирга қардош партиялар раҳбарларининг ўтган йил ёзида ўртоқ Л. И. Брежнев билан Қримда ўтказилган учрашувлари давомида ишлаб чиқилган принципиал йўл-йўриқлар улар учун асос бўлди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг сессияси шу кенгашга аъзо бўлган мамлакатларнинг экономикаси муттасил юксак суръатлар билан ривожланаётганлигини, уларнинг қудрати ва жаҳондаги воқеаларнинг боришига таъсири кучайганлигини қайд этди. Сессияда таъкидлаб ўтилганидек, ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш ҳамда интеграцияни ривожлантириш комплекс программасини рўёбга чиқариш соҳасида катта иш қилинди. Ўзаро савдо-сотиқ, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш муваффақиятли кенгаймоқда, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг интеграция қурилишлари амалга оширилмоқда.

Чунончи, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ўзаро товар обороти 1977 йилда 1975 йилги даражага нисбатан 28 процент ўсиб, 91 миллиард сўмликка етди. Шу беш йилликнинг дастлабки икки йили мобайнида интеграция тадбирлари планида кўзда тутилган қурилишларда уч миллиард сўмдан зиёд капитал маблағ ўзлаштирилди. Шу йилнинг охирларида «Союз» (Оренбург — СССРнинг ғарбий чегараси) газ магистрали қуриб битказилади, бу эса Совет табиий газини Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния ва Чехословакияга етказиш имконини беради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессияси Бухарест мажлисининг ғоят муҳим аҳамияти шундан иборатки, у учта узоқ муддатли тармоқ программасини — ёқилғи, энергия ва хом ашё соҳасида; қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати соҳасида; шунингдек машинасозлик соҳасида ҳамкорлик қилишнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган узоқ муддатли тармоқ программасини маъқуллади. Леонид Ильич Брежнев КПССнинг XXV съездида қилган докладида ишлаб чиқаришнинг асосий тармоқларида бундай программаларни ишлаб чиқиш маъқуллигини асослаб берганди. Эндиликда ҳамкорликнинг узоқ муддатли тармоқ программалари воқеликка, социалистик мамлакатларнинг секин-аста ҳар томонлама яқинлашувининг энг муҳим йўналишига айланмоқда.

Мажлисда Вьетнам Социалистик Республикасини Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолигига қабул қилиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилинди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг Бухарестда ўтказилаётган сессиясининг мажлисида қатнашаётган ҳукуматлар бошлиқлари қардошларча ҳамкорликни бундан буён ҳам доимо ривожлантириш ва чуқурлаштириб боришга қатъий аҳд қилганликларини билдирдилар. Улар бу ҳамкорликни ва коммунистик қурилишнинг белгиланган режаларини муваффақиятли бажариш, марксизм-ленинизм ва интернационалистик бирдамлик принциплари асосида социалистик мамлакатлар халқларининг жипслигини, бузилмас дўстлигини мустаҳкамлашда муҳим омил деб ҳисоблайдилар.

И. МАСЛЕННИКОВ,
(ТАСС).

КЎРКАМ ҚИШЛОҚ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг колхозларда қурилиш бўйича давлат кооператив бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, республика Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳамда қишлоқ хўжалик ва тайёрлов ходимлари касаба союзи республика комитети, «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Қишлоқ ҳақиқати» газеталарининг энг яхши колхоз посёлкалари қурилиши ва ободончилиги учун республика кўрик-конкурси.

Эрталаб. Сердарахт, обод қишлоқ кўчаларидан бирида Амир акани учратиб қолдик. У колхоз идораси томон бораётган экан. Кенг, равон, асфальт ётқизилган кўчанинг икки четидаги шинам ва кўркам уйларга, олма ва ўрик дарахтларининг меваларига маҳлиё Амир акани гапга тутдик:

— Бу уйлар қачон қурилган?

Бир неча йил олдин, — жавоб қилди у. — Посёлкани қуришга асосан 1962 йили киришилганди. Энг аввал катта шийпон бунёд этилган. Қишлоқ ўрни аслида тўқайзор эди. Шийпондан кейин трактор парки қурилди. Ёнида автопарк тикланди. Дурадгорлик устахонаси, колхоз правлениеси учун идора биноси ҳам ўша йили барпо этилди.

Колхоз экономисти Амир Аҳмедов посёлка ижодкорлари, унинг бунёдкорлари ҳақида завқланиб гапирди. Колхознинг собиқ раиси, ҳозир Иштихон район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Мурод Жўраевни ушбу посёлка бунёдкори сифатида тилга олди. Ўзи шу колхозлик бўлганидан эмас, балки қишлоқ аҳлининг фаровон, тўкис яшашига жонкуярлиги учун қурилишга қаттиқ бел боғлади.

Колхоз раисининг қурилиш бўйича ўринбосари Жунайдулла Зубайдуллаев, партия комитетининг секретари Абдулла Қўзибоев, экономист Амир Аҳмедовлар билан «Халқобод» колхози янги қишлоқлари, обод кўчалари, ям-яшил хиёбонларини кезамиз. Ҳамма ёқда ҳаёт қайнайди. Ҳамма меҳнат ва яратиш, ижод қилиш билан банд. Барча қулайликларга эга бўлган замонавий уйлар, яшил либосга бурканган, асфальтланган кўчалар кишига ором бахш этади.

Посёлкадаги хонадонларни айланамиз. Кўпхонали уйлар яхшилаб жиҳозланган, замонавий буюмлар ўрнатилган. Бундай уйларда донгдор сут соғувчи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Қандолат Қўчқорова, маккажўхорикорлар звеноси бошлиғи, Ленин орденли Рўзибиби Туробова, илғор механизатор Мўмин Хитоев ва бошқа колхозчилар оилалари яшайди.

Колхознинг номи ҳам, посёлканинг номи ҳам «Халқобод». 1962 йили ерлари, суғориш шохобчалари бирбирига туташ Ворошилов номли, Охунбобоев номли ва Карл Маркс номли майда колхозлар йириклашди. Катта хўжаликда 22 та пахтачилик бригадаси ташкил қилинди. Иккита сут-товар фермаси тузилди. Йириклашган колхозга «Халқобод» номи берилди. Қурилиш ва ободонлаштириш кўлами кенгайиб бораётган посёлкага ҳам худди шу ном қўйилди. Ҳозир посёлкада 250 нафардан зиёд оила истиқомат қилмоқда. Сўнгги йилларда клуб, ўрта мактаб, 140 ўринли болалар боғчаси, Бахт уйи, магазин, ошхона, кексалар чойхонаси, маиший хизмат уйи, кўплаб уй-жойлар, жамоат бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Посёлкада йилига ярим миллион банка консерва тайёрлай оладиган завод ишлаб турибди. Колхоз-совхозларга малакали қишлоқ хўжалик мутахассислари етказиб берадиган 66-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти ҳам мавжуд.

Посёлканинг ободонлашиб боришида Самарқанд «Облколхозстрой» тресги, Иштихон район колхозлараро қурилиш бошқармаси бинокорларининг катта ҳиссаси бор. Бошқарманинг Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, Октябрь революцияси орденли Нурулла Муҳаммадиев бошлиқ комплекс бригадаси айниқса ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Бригаданинг ҳар бир аъзоси 4-5 касбли. Тошмамат Эшимов, Назир Сувонов, Баҳодир Холдоров каби бўёқчилар, сувоқчилар, бетончилар, ғишт терувчилар нормани бир ярим-икки баравар ошириб бажаришга эришмоқдалар.

Колхоз аъзолари уларнинг бунёдкор меҳнатидан миннатдор.

«Халқобод» номига ярашиқ посёлка. Ундаги хонадонларда шаҳарликларда бор қулайликларнинг деярли ҳаммаси мавжуд, десак хато қилмаймиз. Бу ерда газ ва водопровод, телефон ва Ильич чироқлари, кинотеатр ва клуб колхозчилар ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Кўплаб колхозчиларда енгил машина ва мотоцикллар бор.

— Ҳаммасидан ҳам, — деди колхоз раисининг маданий ишлар бўйича ўринбосари Али Холмўминов, — колхозчилар хонадонига газ туширилиши қувончли воқеа бўлди. Газ колхозчи аёлларимизнинг жонига ора кирди. Тозалик жиҳатдан ҳам яхши, вақт ҳам тежалади. Биз ҳозиргача қарийб 500 хонадонга газ туширдик.

Посёлка кезиб, пионер лагерига бориб қолдик. Соя-салқин, сердарахт жой. Колхозчиларнинг ўғил-қизлари яйраб ҳордиқ чиқармоқда. Овқатлари сифатли, болалар мева-чевалар билан таъмин этилган.

— Бу ерда ёз пайтида болалар дам олишади. Қиш кунлари эса колхозчилар ҳордиқ чиқаради, — деди колхоз раиси Баҳодир Валиев. — Колхозчилар марказий санаторийси ва дам олиш уйи аҳоли хизматида.

«Халқобод» колхози посёлкасидаги қувноқ ҳаёт ва фаровон турмушни, маданий-маиший хизмат кўрсатишни райондаги «8-Март», «Правда», Энгельс номли, Ильич номли ва бошқа хўжаликларда ҳам кўриш мумкин. Буларда майда қишлоқлар тугатилиб, ўрнига замонавий обод посёлкалар бунёд этиш тадбирлари изчиллик билан амалга оширилмоқда. Кейинги икки йилда кооператив йўли билан шинам уйлар қуриш авж олди. «Халқобод» колхозида ўтган йили кўп киши уй-жой кооперативига аъзо бўлди. Етти замонавий уй қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Бу йил колхозда бош план асосида 900 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилади. Шу ҳисобдан кооператив йўли билан 30 та уй, 6 та дала шийпони қурилади. 1979 йили қишлоқ қурилишига сарфланадиган маблағ янада кўпайтирилади — уч миллион сўмни ташкил этади. 1000 ўринли янги мактаб, сут-товар фермаси биноси, кўплаб кооператив уйлар қурилади. Посёлка тўла қуриб битказилгач, иккинчи ва учинчи худди шундай посёлкаларни барпо этиш ишлари ҳам бошлаб юборилади.

Самарқанд областидаги бошқа колхозларда ҳам марказий посёлкалар қурилиши кенгаймоқда. Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли, Нарпай районидаги «Победа» колхози қишлоқлари жамоли очилиб боряпти. Ҳадемай бу хўжаликларда обод, қулай, гўзал посёлкалар тикланади. Шу муносабат билан конкрет тадбирлар кўрилмоқда. Энг муҳим қурилиш материали ҳисобланган пишиқ ғишт масаласини ҳал этишга катта эътибор берилмоқда. Ўтган йили Жума ғишт заводи фойдаланишга топширилди. Бошқа районларда ҳам ғишт заводлари қуриляпти.

В. КУЗНЕЦОВА,
«Узколхозстрой» бирлашмаси ходими,
М. МУРОДОВ,
Ўзбекистон радиоси мухбири,
И. РОГОВ,
«Правда Востока» мухбири,
С. САЙДАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири,
А. СОДИҚОВ,
Ўзбекистон телевидениеси мухбири,
Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

(Бу ҳақдаги материалларни бугун «Правда Востока», «Қишлоқ ҳақиқати» газеталарида ҳам ўқишингиз, Ўзбекистон телевидениеси орқали кечқурун соат 19.30 да кўришингиз, эртага республика радиоси орқали кундуз соат 12 да эшитишингиз мумкин).

Н. Г. ЧЕРНИШЕВСКИЙ ХОТИРАСИГА

Республика пойтахтининг жамоатчилиги улуғ рус мутафаккири, ёзувчиси ва революционери Николай Гаврилович Чернишевский туғилган куннинг 150 йиллигини нишонлади.

Алишер Навоий номли театрда Тошкент шаҳар партия комитети ва Ўзбекистон Ёзувчилар союзи уюштирган кеча бўлди. Унда меҳнат коллективларининг вакиллари, фан ва маданият намояндалари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Кечада таъкидлаб ўтилдики, Н. Г. Чернишевскийнинг бутун ҳаёти ва революцион фаолияти меҳнат аҳлининг манфаатларига фидокорона хизмат қилишнинг ажойиб намунасидир. Буюк рус демократининг номи халқларнинг хотирасида абадий сақланиб қолажак.

[ЎзТАГ].

ЁЗУВЧИ ЙЎЛДОШ ШАМШАРОВ 70 ЁШДА

Йўлдош Шамшаров қарийб эллик йилдирки адабиётнинг проза жанрида самарали ижод қилиб келади. У, айниқса, очерк жанрида катта муваффақиятларга эришди.

Ёзувчининг «Ғурумсаройликлар», «Пахта қайнар», «Қаҳрамонлик йўли», «Дарёлар» тўпламларига кирган очеркларида республикамиз қишлоқларида сўнгги йилларда юз берган ажойиб ўзгаришлар, колхоз тузумининг ташкилотчилари, забардаст фидойилар, қишлоқда туғилиб, вояга етган зиёлилар, деҳқончиликнинг оғир юмушларини техника зиммасига дадил юклай билган механизаторлар, гупроқшунос-агрономлар, хўжалик раҳбарлари мадҳ этилади.

Йўлдош Шамшаров 1970 йилда ўзининг илк йирик асари — «Чироқ» романини ёзди. Асарда йигирманчи йиллар бошларида рўй берган ер ислоҳоти воқеаси акс эттирилди.

Жуда кўп ёзувчиларимиз каби Йўлдош Шамшаров ҳам таржимачилик билан шуғулланди ва бу соҳада катта ютуқларга эришди. У чет эл классикларидан Даниэль Дефонинг машҳур «Робинзон Крузо» асарини ўзбек тилига муваффақиятли таржима қилди. Иван Сергеевич Тургеневнинг бир қатор роман ва қиссалари ҳам Йўлдош Шамшаров таржимасида ўқувчиларга ҳавола этилди.

Таниқли адиб яқида «Ер ҳиди» деган воқеий қиссасини ёзиб тугаллади. Асарда ажойиб ташкилотчи, ташаббускор инсон — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аҳмаджон Одилов ва у билан ҳамнафас меҳнат қилаётган фидокорлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Биз ёзувчига янги ижодий ютуқлар, сиҳат-саломатлик истаймиз.

ЕР ҲИДИ

Воқеий қиссадан парча

Аҳмаджон баланд тепалик устида атрофга назар ташлаб турибди. Бу тепаликдан кўз илғаган ҳамма ёқ яққол кўринади: паст-баланд қумтепалар гўё баҳайбат туялардек чўккалашиб ётибди; гиёҳсиз сайҳонлар—бетини оппоқ шўр қоплаб ётибди, унда-бунда қора балчиқ кўллар. Бу ерларнинг охири йўқдек, гўё осмон уфқига туташади.

Кун илиқ, ёқимли, куз охирига ўхшамайди.

У костюмини ечиб, елкаси оша осилтириб олган, гоҳ тепаликларнинг биринчисидан иккинчисига ўтади, гоҳ сайҳонлар ўртасидан кесиб юради; қирсиллаб синган шўрни этигининг тумшуғи билан тепиб юборади-да, оёғи тагига хийла вақт тикилиб қолади. Бу ўксик, мунгли ер билан гаплашади:

— Мана келдик, партия амри билан, ҳамма жароҳатдан сени даволаш учун. Бундан буёқ ғариб-ғурабо, мажруҳ эт бўлиб ётмайсан. Бўрсиллаган соз тупроққа айланасан, меҳрибон, саҳий она бўлиб инсонни боқасан.

У қумга болдиридан ботиб лапанглаб юрарди. «Агар тили бўлса, ер нима деб жавоб қиларди» деб ўйлади у. Шу аснода у қандайдир нидо эшитгандай бўлдию вужуди қулоққа айланди:

— Узоқ кутдим!

Ҳа, ернинг оҳ-андуҳи, кўнглидан ўтказди у, қулоғи яна ҳам динглади:

— Кучинг етармикин, чамалаб кўр. Оқар қум, аччиқ шўр, қора балчиқ.

Аҳмаджонни қалтироқ тутди. Катта даврага тушганда елкаси ер искамаган полвон шу ҳолатга тушади.

— Амин бўл, меҳнатдан, қийинчиликдан қочмаймиз, ҳамма дарддан сени даволаймиз, оҳ-андуҳларинг қочади, навқирон кучга айланасан, аҳдида маҳкам, сўзи бир йигитлар келган. Улар озмунча шўрни қочиришмади, озмунча балчиқни қуритишмади, озмунча қумтепани ётқизишмади. Улар юксак тоғни тиз чўктирди. Қараб тур-а, жамолинг очилади, кўксингда ажойиб шаҳарлар, қишлоқлар, боғлар, яшил далалар пайдо бўлади.

У жуда шерланиб кетди. Катта бир сайҳонликни ўлчаш ва карталаш билан банд бўлган шериклари олдига қараб юрди, юрди эмас, югурди. Ҳозир у болага ўхшар, қувончини сиғдиролмасди. Кела солиб, район ер тузувчиси Исмоил Мансуровнинг белидан маҳкам тутди-да, кўтариб гир айлантирди. Кейин беозор ерга қўйиб хитоб қилди:

— Биласизми, нима топиб бердингиз бизга? Йўқ, билмайсиз: тугамас кон! Қанақа кон денг-а? Олтиндан қиммат. Аммо асл одамсиз-да ўзингиз ҳам. Қани, Исмоил ака, катта китобингизни очингчи, ўзимизнинг районга тегишли ер қанча, бутун областники қанча, Фарғона ва Андижон областлари билан чегара қаердан ажралади, билиб олайлик. Бизнинг қиладиган ишимиз ана шундан кейин кўзимизга аниқроқ кўринади.

Мансуров ер картасини ёйди:

— Бизнинг районники мана бу ердан бошланади, «Уйчи» совхозининг биқинидан. Ҳаммаси — икки ярим минг гектардан ошиқ...

Аҳмаджонга ҳозир шу дафтар қандайдир сеҳрли кўринди, у чизиқларга, район ва областларнинг номларига синчков тикилиб турди. Кейин, бутун областники-чи? деб сўради.

— Мана бу чизиқдан, кўряпсизми, Фарғона областининг Бувайда райони чегарасидан бошланиб, Тошлоқ ва Охунбобоев районларининг чегараси бўйлаб, Андижон областининг Комсомолобод районига туташади. Ҳаммаси — ўн икки минг гектар атрофида.

— Оғзингизга мой, Исмоил ака. Биласизми, қанақа одамсиз? Зўр одам! Ленин номли колхознинг жонкуярисиз?

Мансуров кулиб юборди.

— Нега куласиз, ножўя гап қилдимми?

— Йўқ, — деди у кулгисини зўрға босиб. — Масалан, сиз ер кўрсангиз, қумлоқми, ботқоқми, тошлоқми, барибир ўзингизни қўйгани жой тополмайсиз, жанжал қилиб бўлса ҳам оласиз, раислар борки, чегарасидан нари чиқишини билса, ўзини шу ташвишидан қутқазиш учун жонини жабборга беради, қўлингизга сув қуйиб қўйишга ҳам тайёр, шу ерни колхоз ҳисобидан ўчиртирса бас.

— Уларга керакмас-да, ака, ундан кейин, ҳақ гапни айтганда ер очиш қийин иш, қумзорни тупроқ қилиш ўзи бўладими?.. Аммо биз ўзлаштирамиз бу ерларни Бу ерларнинг оҳи-зорини эшитмаган одамлар энди қўшиғини эшитади. Янги очилган, умри бино бўлиб биринчи марта экинларига зеб бериб, роҳатланиб ётган ернинг қўшиғини эшитганмисиз? Шабадада селкиллаган баргчалари чапак чалганини кўрмаганмисиз? Кўрасиз! Эртадан ишга киришдик деяверинг.

Мансуров бош чайқаб, яна кулди:

— Ғалати одамсиз, Аҳмаджон...

— Ишонмаяпсизми? — Одилов ер тузувчига савол назарини қадади. Мансуров кулгисини босолмасди. У Аҳмаджонни кўп йиллардан бери билади. Бу ишларга Одилов ўйламай-ўлчамай киришмайди. Ўрай мавзеини, Чумчуқжарни ўзи ўлчаб, ўзи карталаштириб берган: аммо уни ҳануз бунақанги қаттиқ ҳаяжон ва шиддатли ҳолда кўрмаган эди.

Кеча Аҳмаджон унга, ўзимизга тегишли бир оз бўш ер борми, деганида, илгаригидек, уч-тўрт юз гектар ер очмоқчидир, деб ўйлаган эди. Ҳозир эса, районга тегишлиги бу ёқда қолиб, бутун областга қарашли ернинг ҳаммаси бизники бўлади деб турибди. Ўйлаб гапиряптими ё мени гангиратмоқчими? Қуруқ аравани олиб қочадиган, беҳудага лоф урадиган одати йўқ эди. Наҳот, областдаги иккита катта совхозга тенг ерни бир колхоз ўзлаштиради, шунга куч-маблағ топади? Ақл бовар қилмайди.

— Хўш, нимага индамай қолдингиз? Айтаверинг кўнглингиздагини.

— Кўнглимдагини айтсам ишонгим келмаяпти.

— Кўнглингиздаги шуми ё яна борми?

— Ундан кейин бу ерларнинг эгалари бор. Улар кўнишадими? Олдин уларнинг розилигини олиш керакмасми?

Энди Аҳмаджон чақ-чақлаб кулиб юборди.

— Оббо сиз-эй, — деди у кулгисини зўрға ютиб: — Тўғри айтасиз, уларнинг розилигини олиш керак, оламиз ҳам. Аммо, Исмоил ака, оворагарчилиги кўп. Колхозларга қолса-ку жон дейди: райижрокўм ва райкомлар чўчишади, ўзига биркитилган чўлни ўзлаштирмабди, деган гап тарқалади. Биз ўзлаштиришга киришаверамиз, улар ичларида жон дейдилару сипориш учун ўзимиз ҳам ўзлаштирардигу аммо... деб қўя қолишади.

— Ҳар қалай, Аҳмаджон, олдин қонунлаштиргани яхши. Кўнгил тинч бўлади. Бу жойда сизнинг қонуний ерингиз икки юз гектар.

— Баъзи раисларнинг бундан қутула олмай қийналаётганини айтдингиз-ку. Биласизми, бу ерлар уларнинг бўйниларига осилган тош. Узоқ кўтариб юролмайдилар, ташлаб юборадилар. Биласизми, қирсиллаган қиш чилласида, чўл шамоли бетга қум чаплаб, аридек чақиб турганда раҳбар иссиқ кўрпасидан чиқиб, иш тепасида турмаса, ўзлаштиришнинг ҳамма азобини бирга тортмаса, жонини қийнаб, шўр ялайдиган аҳмоқ тракторчи йўқ, Исмоил ака. Шунинг учун ҳам Поп колхозларининг эккан шолиси қум тагида қолиб кетди. Бошқа районлардаги раислар ҳам шу. Расмийлаштириш ўз йўли билан бўлаверади. Бошқа республика ёки бошқа область ҳам эмас. Ундан кейин, ер обод қилганники. Камшак воқеаси эсингиздан чиқдими?

— Тўғрисини айтсам, — деди Мансуров Аҳмаджоннинг сўзини ҳамон ақлига сиғдиролмай: — Буни жой қилиш учун оз вақт, озмунча куч, озмунча маблағ керакми? Ҳаяжон устида гапиряпсизу кейин пушаймон бўласиз-ку, раис?

— Мулоҳазаларингиз қисман тўғри, — деди Аҳмаджон жиддий йўсинда, чўккалашдан оёғи толди шекилли, бемалол ўтириб олди, — сиз менга ёмонлик сиғинмайсиз. Аммо сизнинг ишингиз ер тузиш, ўлчаш, карталаштириш. Бошқа ташвишингиз йўқ, Мени халқ ўзига ташкилотчи қилиб сайлаб қўйган. Бунинг устига мен иқтисод илмини ўрганганман. Биласиз, бухгалтерман, яна устига агрономия, тупроқшунослик, техникадан ҳам оз-моз билишга қунт қилдим. Нимага? Катта рўзғорни тебратиш мендан шуни талаб қилади. Билмасам агроном билан қандай гаплашаман, ер ҳайдайдигач тракторчи ёки чорвадорнинг ишини қандай текшираман? Тўтиқушга ўхшаб айтилганни такрорласам, кўрга ўхшаб у етаклаган йўлга юраверсам, қанақа раис бўламан. Шу катта ерни ўзлаштиришга аҳд қилибмиз, халқнинг бугунини эмас, эртасини кўзлаяпмиз. Ҳозир туғилиш ҳар қачонгидан кўп, ўлим кам. Тахминий ҳисобга қараганда, ўн-ўн беш йил ичида Ғурумсарой ва Чодакда вояга етадиган йигит-қизга икки мингдан кўпроқ уй-жой керак бўлади. Буларга ҳунар ва иш майдони ғамичи ҳозир ейиш керак. Сиз керак бўладиган ишчи кучини гапирдингиз. Иш майдони каму аҳолиси тиғиз қишлоқларни ўйлайсизми? Яна бир мисол, шаҳарларда аҳоли анча тиқилиб қолди. Енгил-елпи йўл билан тирикчилик қилаётган одам кўп. Мен, чунончи, бу ерга Кўқон шаҳри ва унинг атрофидан жуда кўп хонадон келишига ишонаман. Албатта, булар орасида кўпроқ даромад топиб кетишни кўзлайдиганлари ҳам бўлади. Тирроқиси йўқ пода бўлмайди. Аммо ҳалол тирикчилик қиладиган меҳнаткаш кўп. Чиллаки чиллакини кўриб қизаради. Яхшилар тимсолида улар ҳам меҳнатга ётади...

Исмоил Мансуров мийиғида кулди.

— Юлғучлар тез тузаладими?

— Ғурумсаройнинг ўзида ҳам уларнинг уруғи кўпайиб қолди, зулукдан баттар. Тағин ҳамма ғавғони шулар чиқараётибди, — луқма ташлади Тўхтасин.

Аҳмаджон маюс жилмайиб бош тебратди:

— Мен, пул бандалари дарров тузалиб кетади, деган маънода гапирганим йўқ. Уларни шу дард олиб кетганда ҳам болалари меҳнаткаш бўлишига ишониб гапирдим. Агар биз оталаридан юққан заҳардан уларни озод қила олсак. Табиб — меҳнат. Фақат меҳнат билан топилган овқат ширин, меҳнат билан топилган кийим-бош чиройли эканини билишса, бас. Бу осон эмас, қийин иш, албатта. Бу ерда ўшалар макон қуриб қоладику, — Одилов бир парча сапсариқ шўрни синдира-синдира хаёлга толиб турди-да, узилиб қолган гапини улади. — Улар турли жойдан келган турли миллат кишилари бўлсалар ҳам мана шу ерни обод қиладилар, безайдилар.

— Хаёлпараст бўп кетинг-э, раис, — деди Мансуров ва табиатига хилоф равишда шарақлаб кулиб юборди. Аҳмаджоннинг ўзи овозини бaралла қўйиб кулди. Бу гуррос кулги ҳувиллаб ётган чўлни жонлантириб юборди.

— Кўп нарса хаёлдан туғилади, — деди раис, кулгидан тийилиб. — Хаёл одамнинг руҳини кўтаради, орқага эмас, олға ундайди. Хаёл яхши, ака. Агар хаёлга бурканиб қолиб кетмасангиз, хаёл тўхтамай амалга кирса...

— Биласизми, Исмоил ака, бу қандай бошланган эди, — деди Аҳмаджон, ўтириб гапириш фикрининг оқимини сусайтирдими, ҳар қалай, у қандайдир шахт билан ўрнидан турди, Мансуровни ҳам турғизиб, қўлтиғидан олганча сайҳонлик бўйлаб юрди. — Мен янги раис бўлиб сайланган кунлар, масъулият оғирлиги кун сайин елкадан босаверди: қиш кунларининг бирида, кечқурун Меликўзи, Маннон, Усмонали, Сайдали, Деҳқон, Маҳмуджон, Парпи ва бир қанча ёшларни правлениега чақириб маслаҳат солдим:

— Оталар тузиб берган колхоз, оталар очиб кетган ер, улар қолдирган мол, оталардан қолган қишлоқ—гувала девордан қурилган эски уйлар,— дедим. Қарасам ҳамма жим, гапнинг мағизини қачон очаркин деб кутиб туришибди. Мен ҳам уларга бир пас жим тикилиб турдим. Кейин гапимни давом эттирдим: — Хўш, оғайнилар, қани, дўппини олиб қўйиб ўйлашайлик. Мисол учун, дедим, эгнимизда ўспиринликдаги тўн, бошимизда ўша дўппи, оёғимизда ўша этик. Хўш, нима қиламиз? Масалан, дўппи менинг бошимга сиғмаяпти, этик оёғимни қисяпти, тўн қўлтиғидан, чокидан ситиляпти, хўш, сизларники-чи? яна жим уларга тикилиб турдим.

Меликўзи пиқ этиб кулиб юборди. Кейин ўрнидан туриб, дов қаддини ростлади:

— Аммо, раис, ўйлашадиган гап бу, — деди. — Нимага шимим калта десам, бўйим ўсиб кетибди... Тўғри айтди раис, карталарга трактор солганда, сичқон инига сиғмайдию думига ғалвир боғлайди, деган мақол эсимга тушиб кетади. Бунинг устига, ўртоқлар, районнинг бошқа колхозларида пахта териб қурултойда берган ваъдамнинг устидан зўрға чиқдим. Тўғри, ҳозир ўйлашиб, эртанинг тадбирига киришмасак кечикамиз.

— Хўш, ер ўша, деҳқончилик усули ўша экан, чораси нима, айтинглар? — дедим.

Усмонали билан Алижон бошларига чертиб кўрсатишди: — пишириш керак?

Йўлдош ШАМШАРОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

АХБОРОТ

ЖИЗЗАХ

ХЎРАНДАЛАР УЧУН

Дўстлик районидаги «Дўстлик» боғида Мингчинор ресторани қурилиб, ишга туширилди. «Джизакстепстрой» бинокорлари қўлдан чиқарган бу ресторан олдида сув бассейни ҳам бор. Ресторан Мирзачўл—Жиззах йўлидаги энг кўркам бинолар қаторидан жой олди. Ресторанда 100 ўринли умумий залдан ташқари зиёфат зали ҳам бор.

МАДАНИЯТ САРОЙИ

Мирзачўлнинг Жанубий дарвозаси — Пахтакор районида ҳашаматли маданият саройи ишга туширилди. «Мирзачулсовхозстрой» бунёдкорлари кучи билан қурилган кошона бир пайтнинг ўзида 600 кишини қабул қила олади. Маданият саройида ўқув заллари ҳам мавжуд. Бинонинг иккинчи қавати ҳаваскорлик тўгараклари учун ажратилган.

САВДО МАРКАЗИ

Арнасой райони марказида қурилган кўркам савдо маркази чўлқуварларга савдо хизмати кўрсата бошлади. Қўш қаватли бинода харидорларга ихтисослаштирилган 10 бўлим хизмат қилаётир. Магазинда аҳолининг кундалик эҳтиёжи учун зарур нарсалар муҳайё этилмоқда. Арнасойликлар янги савдо марказига «Олтин водий» деб ном беришди.

БОЛАЛАР КОШОНАСИ

Жиззах чўлининг тўнғич хўжалиги — Ульянов номли 6-қўриқ совхозининг посёлкасида болалар кошонаси фойдаланишга топширилди. Қўш қаватли болалар боғчасига «Ғунча» деб ном берилди. Болалар кошонасини «Мирзачулсовхозстрой» трестининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Шакурова бошчилигидаги бинокорлари маҳорат билан пардозлашди. Боғча 140 эркатойни ўз қучоғига олади.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси коллективи зарбдор йил олти ойи топшириғини уч кун аввал адо этди. Бу ерда тайёрланган миллий буюмлар ўз сифати билан республикамиздан ташқарида ҳам машҳур. Корхонанинг 20 хил маҳсулоти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган эди. Улар қаторига яна 7 та маҳсулот қўшилди. Суратда: корхонанинг смена топшириқларини 140-150 процент бажараётган ёш ишчиларидан Зайтуна Баратохунова билан Муҳаббат Пирматова.

Р. Шагаев фотоси (ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.30 «Олтин олмалар» (бадиий фильм). 11.45 — «Киносаёҳатчилар клуби». 14.50 — Ҳужжатли фильм. 15.20 — «Китоб. Давр. Китобхон». 15.50—«Москваликларнинг ишчи кафолоти». 16.20 — «Горнчилар, қаердасиз!». 16.50 — «Фан оламида». 17.20 — Спорт программаси. 1. Енгил атлетика бўйича ўсмирлар ўртасида СССР—АҚШ терма командалари матчи. 2. Футбол. СССР кубоги. «Локомотив» — «Шахтёр». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Болаларга аталган шеърлар. 19.00 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс кундалиги. 19.30 — Н. Г. Чернишевский туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. СССР кубоги. «Торпедо — Динамо» (К). 23.45 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Мультфильмлар. 11.40 — «Иншони қандай ёзиш керак». 12.10 — «Оқ флюгер» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Олимпия умидлари». 18.45 — «Зангори экран» почтаси». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Биз қишлоқда яшаймиз». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Фарғона музикали драма ва комедия театри артистлари ижро этади. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 — Ойбек. «Навоий ва Гули» (телеспектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Мен Тянь-Шанман» (бадиий фильм, 2-серия). 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Фильм-концерт. 21.35 — Физика.

Радио

БУГУН

Биринчи программа. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — Шаҳарлар ҳақида қўшиқлар. 11.15 — «Далалар соҳиби». (радиоочерк). 11.30 — Концерт. 12.00 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — Қишлоқ мухбирлари ёзадилар. 13.30. —Концерт. 14.00 — Маккажўхоридан 100 центнердан дон етиштириш учун. 16.10 — «Қорақалпоқ сюитаси» асосида радиокомпозиция. 18.15 «Узбекистан спортивний». 19.20 — «Ғазалкент уфқлари» (радиоочерк). 19.40— Халқаро мавзуларда суҳбат. 19.50—Рубоб тароналари. 20.20 — Татар куйларидан концерт. 21.00— Чорвадорлар учун концерт. 21.30 — «Шеърият кечаси». 22.28 — «Кўркам давримиз» (концерт). 23.20 — Дам олиш концерти.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Қизил дипкурьерлар —«ЧАЙКА» (11.30, 13.30, 16, 18, 20, 21.30), «НУКУС» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Министр бўлишни истайман — ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ номли (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ (12, 14, 16, 18, 20.00).

Уйинчоқ — «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.45, 19.30, 21.15).

Сеними, шошмай тур — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Уйинчоқ — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.50, 22.30), «ХИВА» (20.50, 22.30).

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий-тадқиқот институти коллективи катта илмий ходим, геология-минералогия фанлари кандидати Т. С. Содиқовга отаси

Соип СОДИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги коллегияси ва партия комитети ҳамда аҳлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари бошқармаси коллективи шу бошқарма бўлими бошлиғининг ўринбосари, ички хизмат подполковниги И. Қурбоновга отаси

Қурбонали САЙДАЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1931 йилдан буён КПСС аъзоси

Игам Мавлонович МАВЛОНИЙнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд— 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 07689. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 152.